

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
KOSOVA

IZVEŠTAJ ZA 2020.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo Kosova osnovani su u skladu sa međunarodnim sporazumom koji je ratifikovala Skupština Kosova, Ustavnim amandmanom i Zakonom o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

Veća su privremenog karaktera sa konkretnim mandatom i nadležnošću nad zločinima protiv čovečnosti, ratnim zločinima i drugim zločinima u skladu sa zakonom Kosova koji su započeti ili izvršeni na Kosovu u periodu od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000. od strane ili protiv građana Kosova ili bivše Savezne Republike Jugoslavije.

Sedište Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva Kosova nalazi se u Hagu, Holandija. Osooblje je međunarodno, kao i sudije, predsednik, sekretar i specijalizovani tužilac.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
KOSOVA

IZVEŠTAJ ZA 2020.

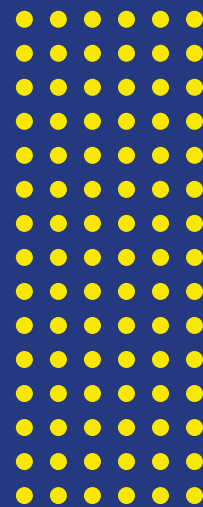

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Sadržaj

SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA	5
Uvod	6
SVK ukratko	8
Mere vezane za virus korona	16
VEĆA	20
1. Sudske aktivnosti	21
2. Aktivnosti predsednika i sudija	27
3. Spoljne aktivnosti predsednika	30
SPOLJNI ODNOSI	32
1. Spoljni odnosi	33
SEKRETARIJAT	34
1. Kabinet sekretara	37
2. Služba za javno informisanje i komunikaciju	38
2.1. Odnosi sa sredstvima javnog informisanja	39
2.2. Program <i>Outreach</i>	40
2.3. Posete SVK	42
2.4. Javno informisanje o SVK	43
3. Ombudsman Specijalizovanih veća Kosova	44
4. Odeljenje za sudske poslove	45
4.1. Služba za organizaciju rada u sudnici	45
4.2. Služba za prevođenje	46
4.3. Služba odbrane	47
4.4. Služba za učešće žrtava	49
4.5. Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima	50
4.6. Uprava pritvorske jedinice	50
5. Odeljenje za administraciju	52
5.1. Kadrovska služba	52
5.2. Služba za informacionu tehnologiju	55
5.3. Služba za održavanje i zajedničke poslove	56
5.4. Služba za obezbeđenje i sigurnost	57
5.5. Služba za finansije i budžet	58
5.6. Služba za nabavke	59
6. Služba za internu reviziju	60
INTEGRACIJA RODNE PERSPEKTIVE U SVK I ST	62
1. Kontakt za rodna pitanja	63
2. Proaktivna politika rodnog pariteta u SVK i ST	64
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO	67
1. Uvod	68
2. Ostvarenje mandata	69
3. Razvoj ST	72
4. Rukovodeći kadar tužilaštva	73

**Specijalizovana
veća
Kosova**

Predgovor

Veliko nam je zadovoljstvo da predstavimo Godišnji izveštaj Specijalizovanih veća Kosova (SVK) za 2020. godinu. Protekla godina bila je izuzetna u više pogleda. Obeležilo ju je nekoliko važnih prekretnica, među kojima su otpočinjanje sudskih postupaka i hapšenje optuženih. Štaviše, to je postignuto u okolnostima pandemije, koja nam je iz temelja promenila profesionalni i lični život. Stoga o ovogodišnjim intenziviranim aktivnostima ne možemo podneti izveštaj a da ne pomenemo izazove pred koje nas je stavila pandemija virusa korona. Želimo da izjavimo iskreno saučešće svima koji su usled pandemije pretrpeli lične gubitke, a svim zaposlenima izrazimo duboku zahvalnost za pokazanu upornost i profesionalizam.

Nakon intenziviranih istraga i povećanog broja poziva za razgovor tokom 2019. godine, specijalizovani tužilac je, najpre u februaru, a potom u aprilu 2020. godine, obavestio predsednika SVK da namerava da pokrene postupke. Podizanjem optužnica od strane specijalizovanog tužioca SVK su ušla u novu, značajnu fazu. U tim dvema optužnicama, više lica – od tadašnjeg predsednika Kosova, pa do starešine jedinice Oslobođilačke vojske Kosova koja je bila aktivna na Kosovu tokom relevantnog perioda – tereti se za niz ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti. Imenovan je sudija za prethodni postupak, koji je potvrdio te dve optužnice i pokrenuo prethodni postupak u oba predmeta. Kao što se vidi, tokom 2020. ne samo što je održan tempo rada, već se on i značajno intenzivirao, uprkos izazovima virusa korona.

Bezbednost i zaštita svedoka su od prevashodnog značaja za SVK, zajedno s integritetom sudskih postupaka. Imajući to u vidu, dva lica su uhapšena na Kosovu i prebačena u pritvorski objekat u Hagu zbog

sumnje da su učinili krivično delo protiv pravosuđa. Optužnica u tom predmetu je potvrđena i protiv tih lica je počeo prethodni postupak.

U SVK je bilo i drugih sudskih aktivnosti. Sudije SVK su putem video-konferencijske veze u aprilu održale drugu plenarnu sednicu, na kojoj su izabrale sudiju Čarlsa Smita III za potpredsednika i usvojile izmene i dopune Pravilnika o postupku i dokazima. Specijalizovano veće Ustavnog suda i panel Apelacionog suda takođe su rešavali više sudskih pitanja tokom 2020.

Naš program *Outreach* nije bio ništa manje produktivan i brzo je prilagođen novim okolnostima uzrokovanim pandemijom. U okviru ovog programa organizovan je veliki broj događaja putem video-konferencijske veze, a tim *Outreach*-a sastao se s nizom predstavnika građanskog društva s Kosova. U istom duhu, SVK su bila domaćin četvrtog sastanka sa Sudskom informativnom mrežom. Sastanku je prisustvovalo 13 nevladinih organizacija, koje su dale značajne povratne informacije u vezi sa sadržinom i efikasnošću programa *Outreach*.

Zbivanja u SVK tokom protekle godine dodatno su pojačala interesovanje za njihove aktivnosti. Za nas je važno da svi zainteresovani za rad SVK mogu lako da pristupe nepristrasnim informacijama, pa ćemo i dalje težiti tome da javnost bude na transparentan i efikasan način obavještena o svim relevantnim zbivanjima. U tom cilju se javne sednice prenose na veb sajtu SVK na tri službena jezika suda. Pridajemo veliki značaj svom odnosu sa zajednicama na Kosovu i zahvalni smo na povratnim informacijama koje redovno dobijamo od predstavnika građanskog društva s Kosova, bilo u vidu pitanja novinara ili komentara upućenih programu *Outreach*.

Naš program *Outreach* omogućila je svesrdna finansijska pomoć vlade Švajcarske, kojoj smo za to veoma zahvalni.

Naša dostignuća tokom 2020. ne bi bila moguća bez postojane podrške država članica Evropske unije i trećih država kontributora. Takođe smo zahvalni Misiji Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu na njenoj dragocenoj podršci prilikom složenih operacija, kao i kosovskoj policiji na njihovoj pomoći u ovom pogledu.

Takođe zahvaljujemo kolegama iz Evropske službe za spoljno delovanje, Službe Evropske komisije za instrumente spoljne politike i Direktorata za civilno planiranje i rukovođenje na pomoći i saradnji tokom 2020. godine.

Sudija Ekaterina Trendafilova
Predsednik Specijalizovanih veća Kosova

Hag, decembar 2020.

Pored toga, zahvalni smo i državama, diplomatskom koru, kao i internacionalnim i internacionalizovanim sudovima i tribunalima u Hagu na saradnji i redovnom konstruktivnom dijalogu o organizacionim i administrativnim pitanjima.

Ovo je bila burna godina, puna važnih prekretnica, i posebno smo zahvalni svojim zaposlenima koji su nastavili da rade u skladu s najvišim standardima, uprkos izazovima prouzrokovanim pandemijom virusa korona. Njihova predanost i postojani profesionalizam omogućili su naše uspehe.

Radujemo se godini koja je pred nama, u kojoj će SVK ući u novu fazu sudskih postupaka, koje će i dalje voditi na bezbedan, nepristrasan i efikasan način, u skladu sa svojim mandatom.

dr Fidelma Donlon
Sekretar Specijalizovanih veća Kosova

U junu 2008, Odbor za pravna pitanja i ljudska prava Parlamentarne skupštine Saveta Evrope imenovao je specijalnog izvestioca da ispita navode o teškim krivičnim delima izvršenim tokom i neposredno nakon sukoba 1998-1999. na Kosovu.

U januaru 2011, rezolucijom 1782 (2011), Parlamentarna skupština Saveta Evrope je usvojila izveštaj koji je pripremio specijalni izvestilac (Izveštaj Saveta Evrope), u kome se tvrdi da su izvršeni brojni zločini nad Srbima, kosovskim Albancima za koje se sumnjalo da saraduju s njima, kao i drugim licima.

U svetlu izveštaja Saveta Evrope, u maju 2011, države članice EU razmatrale su ovo pitanje u okviru Političko-bezbednosnog odbora, tela koje se bavi zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom Evropske unije. Nakon toga osnovana je Specijalna istražna radna grupa s mandatom da sprovede nezavisnu istragu o navodima o protivpravnom zatvaranju, deportaciji, nečovečnim delima, mučenju i ubijanju, i svim ostalim krivičnim delima iz Izveštaja Saveta Evrope. Specijalna istražna radna grupa, sa sedištem u Briselu, započela je s radom u septembru 2011.

Dok je istraga bila u toku, u Razmeni pisama između predsednice Kosova i visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost u aprilu 2014, postignut je međunarodni sporazum o osnivanju i radu posebnih sudskih veća i specijalizovanog tužilaštva za krivično gonjenje i suđenje za krivična dela iz izveštaja Specijalne istražne radne grupe.

U Razmeni pisama stoji da će se ta namenska i posebna sudska veća osnovati u skladu sa zakonom Kosova. Ta sudska veća i specijalizovano tužilaštvo će se rukovoditi vlastitim statutom i pravilnikom o postupku i dokazima, i u njima će biti zaposleno i njima upravljati isključivo međunarodno osoblje. U Razmeni pisama se takođe navodi da će ta posebna sudska veća imati sedište u trećoj državi, te da će se osetljivi postupci, uključujući saslušanja svedoka, odvijati van Kosova. Skupština Kosova je u aprilu 2014. dvotrećinskom većinom ratifikovala Razmenu pisama i ona je postala deo nacionalnog zakonodavstva. Ona ima prevagu nad zakonima Kosova.

U julu 2014, glavni tužilac Specijalne istražne radne grupe izdao je saopštenje u kome je naveo da će grupa „moći da podigne optužnicu protiv određenih visokih zvaničnika bivše Oslobođilačke vojske Kosova”.

U martu 2015, predsednik Skupštine Kosova uputio je Ustavnom sudu Kosova zahtev za ocenu ustavnosti amandmana za sprovođenje Razmene pisama koji je predložila Vlada Kosova. U skladu sa Ustavom, Ustavni sud Kosova morao je da oceni da li predloženi amandman umanjuje prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava. U aprilu 2015, Ustavni sud Kosova zaključio je da je predlog ustavnog amandmana saglasan sa Ustavom Kosova i da „će struktura, obim nadležnosti i funkcionisanje Specijalizovanih veća biti regulisani daljim zakonima u skladu sa Ustavom”.

Ovaj amandman je sproveden putem člana 162 Ustava Kosova, koji je Skupština Kosova usvojila u avgustu 2015. U isto vreme, usvojen je i Zakon o osnivanju obe institucije, koji predstavlja osnivački akt za Specijalizovana veća Kosova (SVK) i Specijalizovano tužilaštvo (ST).

U **aprilu 2016**, dr Fidelma Donlon je imenovana za sekretara SVK, čime započinje rad Sekretarijata u Hagu.

U **septembru 2016**, Dejvid Švendiman je imenovan za specijalizovanog tužioca.

U **decembru 2016**, sudija Ekaterina Trendafilova je imenovana za predsednika SVK. Na dužnost je stupila u januaru 2017.

Dana **1. januara 2017**, stupio je na snagu Sporazum sa državom domaćinom, sklopljen između Kosova i Holandije, čime SVK stiču pravni osnov da vode krivične postupke na teritoriji Holandije.

Nakon toga, u **februaru 2017**, devetnaest sudija je uvršćeno u Listu međunarodnih sudija Specijalizovanih veća. U **martu 2017**, tokom prve plenarne sednice, sudije SVK usvojile su Pravilnik o postupku i dokazima.

Nakon što je Specijalizovano veće Ustavnog suda ocenilo njegovu saglasnost sa Ustavom, Pravilnik o postupku i dokazima stupio je na snagu u **julu 2017**, čime su SVK postala u potpunosti spremna za sudski rad.

U **novembru 2017**, sekretar je usvojila Direktivu o braniocima i zastupnicima, kojom se, između ostalog, regulišu uslovi koje advokati moraju da ispunjavaju kako bi imali pravo da zastupaju osumnjičene, optužene i žrtve pred SVK. Od tada je u Imenik branilaca i zastupnika žrtava upisano 199 advokata sa Kosova, iz Srbije i niza drugih zemalja.

U **maju 2018**, Pjetro Spera je imenovan za ombudsmana SVK.

U **junu 2018**, osnovana je Sudska informativna mreža sastavljena od lokalnih NVO sa Kosova i iz Srbije.

U **septembru 2018**, Džek Smit je nasledio Dejvida Švendimana na dužnosti specijalizovanog tužioca.

U **martu 2019**, sudije SVK su održale četvrto plenarno zasedanje. Istog meseca je usvojen Kodeks profesionalne etike za braniocima i tužioce pred SVK.

U **junu 2019**, SVK i ST su se preselili u nove prostorije u Hagu.

U **februaru i aprilu 2020**, specijalizovani tužilac podigao je prve optužnice.

U **aprilu 2020**, sekretaru Fidelmi Donlon produžen je mandat za još četiri godine.

U **septembru 2020**, šest novih sudija je položilo zakletvu, specijalizovani tužilac je uhapsio prvog optuženog, g. Saljiha Mustafu, po navodima o ratnim zločinima, kao i g. Hisnija Gucatija i g. Nasima Haradinaja, po navodima o krivičnim delima protiv pravosuđa.

U **novembru 2020**, specijalizovani tužilac je uhapsio g. Hašima Tačija, g. Kadrija Veseljija, g. Redžepa Seljimija i g. Jakupa Krasnićija po navodima o zločinima protiv čovečnosti i ratnim zločinima.

U **decembru 2020**, predsedniku Ekaterini Trendafilovoj produžen je mandat za još četiri godine.

Hronologija

JANUAR 2011.

Parlamentarna skupština Saveta Evrope usvaja Izveštaj o „Nečovečnom postupanju s ljudima i nedozvoljenoj trgovini ljudskim organima na Kosovu”.

SEPTEMBAR 2011.

Specijalna istražna radna grupa, koju je EU osnovala radi sprovođenja krivičnih istraga o navodima iz Izveštaja Saveta Evrope, započinje sa radom.

APRIL 2014.

Razmena pisama između predsednice Kosova i visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost o pitanju osnivanja „posebnih sudskih veća”.

AVGUST 2015.

Skupština Kosova usvaja član 162 Ustava Kosova i Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

JANUAR 2017.

Sporazum sa državom domaćinom sklopljen između Kosova i Holandije stupa na snagu, čime SVK stiču pravni osnov za vođenje krivičnih postupaka u Holandiji.

DECEMBAR 2016.

Sudija Ekaterina Trendaflova je imenovana za predsednika SVK.

SEPTEMBAR 2016.

Dejvid Švendiman je imenovan za specijalizovanog tužioca.

APRIL 2016.

Dr Fidelma Donlon je imenovana za sekretara SVK, čime sudska ustanova započinje sa radom u Hagu.

FEBRUAR 2017.

Devetnaest sudija je uvršćeno u Listu međunarodnih sudija.

MART 2017.

Sudije usvajaju Pravilnik o postupku i dokazima, koji zatim preispituje Specijalizovano veće Ustavnog suda.

JUL 2017.

Nakon provere saglasnosti sa Ustavom, koju je sproveo Specijalizovano veće Ustavnog suda, Pravilnik o postupku i dokazima stupa na snagu i SVK postaju u potpunosti spremna za sudski rad.

NOVEMBAR 2017.

Sekretar usvaja Direktivu o braniocima i zastupnicima, kojom se, između ostalog, regulišu uslovi koje advokati moraju da ispunjavaju kako bi imali pravo da zastupaju osumnjičene, optužene i žrtve pred SVK.

JUN 2019.

SVK i ST se preseljavaju u nove prostorije.

SEPTEMBAR 2018.

Džek Smit nasleđuje Dejvida Švendimana na dužnosti specijalizovanog tužioca.

MAJ 2018.

Pjetro Spera je imenovan za ombudsmana Specijalizovanih veća Kosova.

Hronologija

FEBRUAR I APRIL 2020.

Specijalizovani tužilac podiže prve optužnice.

APRIL 2020.

Sekretaru Fidelmi Donlon produžen je mandat za još četiri godine.

DECEMBAR 2020.

Predsedniku Ekaterini Trendafilovoj produžen je mandat za još četiri godine.

NOVEMBAR 2020.

Specijalizovani tužilac hapsi g. Hašima Tačija, g. Kadrija Veseljija, g. Redžepa Seljimija i g. Jakupa Krasnićija po navodima o zločinima protiv čovečnosti i ratnim zločinima.

SEPTEMBAR 2020.

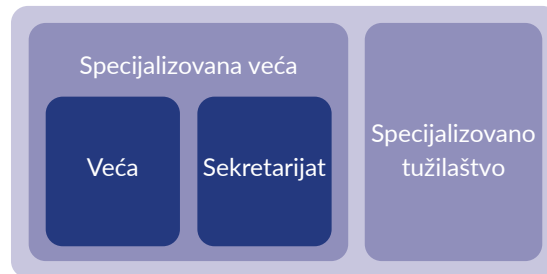
Šest novih sudija polaže zakletvu, a specijalizovani tužilac hapsi g. Saljiha Mustafu, po navodima o ratnim zločinima, kao i g. Hisnija Gucatija i g. Nasima Haradinaja, po navodima o krivičnim delima protiv pravosuđa.

Wear face mask
Mbejeni maskën mbrojtëse m fytyrë
Nosite masku

Specijalizovana veća Kosova (SVK) i Specijalizovano tužilaštvo (ST) su dve **nezavisne** institucije formirane nakon **Razmene pisama**, u skladu sa zakonom Kosova, a putem **ustavnog amandmana** 2015. godine. Skupština Kosova je u avgustu 2015. usvojila **Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu** (Zakon).

■ Mandat SVK je

- „da osiguraju bezbedan, nezavisan, nepristrasan, pravičan i efikasan krivični postupak u vezi s navodima o teškim prekograničnim i međunarodnim krivičnim delima izvršenim u toku i posle sukoba na Kosovu, a koja se tiču dela iz Izveštaja Parlamentarne skupštine Saveta Evrope [...] i koja su bila predmet krivične istrage Specijalne istražne radne grupe” (član 1 Zakona).

■ SVK su osnovana u skladu s **Razmenom pisama i zakonom Kosova**

- imaju **iste nivoe sudova** kao kosovski pravosudni sistem (osnovni, apelacioni, vrhovni, ustavni)
- imaju **sedište van Kosova**
- sudije i osoblje su državljani **država članica EU ili trećih država kontributora**
- primenjuju **međunarodno običajno pravo i nacionalno krivično pravo** u skladu sa Zakonom
- primenjuju **vlastita pravila o postupku i dokazima**.

■ SVK su **privremena** sudska ustanova

- postojaće samo onoliko dugo koliko bude potrebno da se reši po optužbama koje iznese specijalizovani tužilac i dok Savet EU ne obavesti Kosovo da su završene istrage i sudski postupci

■ **Nadležnost SVK** obuhvata

- zločine protiv čovečnosti, ratne zločine i druga krivična dela inkriminisana krivičnim zakonom merodavnom u vreme kada su izvršena, a:
 - koja su se desila između 1. januara 1998. i 31. decembra 2000; i
 - koja su započeta ili izvršena na Kosovu, ili koja su izvršili državljani Kosova/Savezne Republike Jugoslavije, odnosno koja su izvršena nad državljanima Kosova/Savezne Republike Jugoslavije
- određena krivična dela protiv pravosuđa, ukoliko se odnose na zvanične postupke i/ili osoblje SVK.

■ SVK se bave **isključivo pojedinačnom krivičnom odgovornošću** - neće se suditi grupama ili organizacijama.

■ SVK dozvoljavaju **učešće žrtava** u postupku.

- Rad SVK i ST finansiraju države članice EU i treće države kontributori i obe ustanove su nezavisne u svom radu i ispunjavanju svog mandata.
- Službeni jezici SVK i ST su albanski, srpski i engleski.
- SVK imaju **ombudsmana**, koji postupa samostalno i nadzire, brani i štiti osnovna prava i slobode lica koja **dolaze u kontakt sa SVK i ST**, tako što, pored ostalog,
 - postupa po navodima iz pritužbi koje pojedinci mogu da ulože:
 - ukoliko se pritužba tiče njihovog kontakta sa SVK, odnosno ST
 - u slučaju nepotrebnog odlaganja u postupku pred SVK
 - ukoliko su iscrpljena sva druga pravna sredstva
 - ukoliko je pritužba podneta u roku od šest meseci od kršenja na koju se odnosi
 - može u svakom trenutku i bez prethodne najave da uđe u pritvorski objekat SVK i izvrši inspekciju kako bi ocenio uslove pritvora.

Mere vezane za virus korona

Početak marta 2020, nedugo nakon što je specijalizovani tužilac obavestio predsednika da namerava da pokrene postupak, usled čega je imenovan sudija za prethodni postupak koji će ispitati optužnicu, izbila je pandemija virusa korona. Specijalizovana veća Kosova (SVK) i Specijalizovano tužilaštvo (ST) odmah su formirali radnu grupu za virus korona, na čelu sa sekretarom. Radna grupa se svakodnevno sastajala kako bi procenila posledice ovog nezapamćenog događaja na rad institucije i preduzela mere u vezi s njima. Situacija do koje je dovela pandemija bila je u toj meri izuzetna da prethodno razrađene mere u slučaju vanrednih situacija nisu bile sasvim adekvatne. Situaciju je dodatno otežavala činjenica da je pandemija izbila upravo u vreme kad je trebalo obaviti važne zadatke vezane za predstojeći početak javnih sudskih postupaka.

Usled toga, Sekretarijat, veća i ST su pristupili drastičnom prilagođavanju svog svakodnevnog rada kao suda. Zbog brzine širenja i opasnosti koje nosi virus korona, kako poznatih tako i nepoznatih, SVK su morala da preispitaju prirodu svojih obaveza kako prema svedocima, osumnjičenima i optuženima, tako i prema svojim zaposlenima. Izvršivši temeljnu analizu, rukovodstvo SVK usvojilo je sveobuhvatne mere za smanjenje rizika koje mu omogućavaju da ispuni svoju obavezu vođenja brige o zdravlju i dobrobiti zaposlenih a da pritom ne ugrozi svoj rad. S obzirom na dinamiku pandemije virusa korona, te mere se neprestano prilagođavaju, kako bi odrazile najbolja rešenja iz prakse, a uvek s ciljem da se rizik svede na najmanju moguću meru.

Smernice i preventivne mere koje je usvojilo rukovodstvo SVK prate smernice i mere države domaćina i služe da se obezbede sigurnost, zdravlje i dobrobit svih lica koja dolaze u kontakt sa SVK i ST. One se tiču okruženja u kancelarijama, zajedničkim prostorijama, javnom prostoru, sudnici, pritvorskom objektu i objektima van države domaćina, na primer, na Kosovu. Stoga su najbolja rešenja iz prakse u vezi s virusom korona preneti u veći broj propisa i pravila, među kojima su Pravilnik o pritvoru, pravila vezana

za bezbednost i transfer, kao i Operativno uputstvo o održavanju prostorija za vreme virusa korona. Osim samih propisa, izvršene su i promene mnogih aspekata samih prostorija u zgradi suda.

Zahvaljujući tome SVK je nastavio sa svim svojim sudskim i administrativnim aktivnostima sve vreme pandemije virusa korona. U zgradi SVK su bili prisutni samo predsednik, sudija za prethodni postupak, Specijalizovani tužilac, sekretar i jedan mali broj zaposlenih, dok su svi drugi radili na daljinu. U svim javnim prostorijama bilo je obavezno nošenje zaštitnih maski i uvedene su dodatne mere higijene. Svi zaposleni su redovno obavestavani o preporukama države domaćina u vezi s putovanjima. Pored toga, u skladu sa smernicama države domaćina uvedene su i poštovane mere testiranja i karantina.

Pandemija virusa korona minimalno je uticala na sudsku aktivnost 2020. godine. Tokom svih javnih postupaka, u sudnici su bile prisutne skoro sve strane, neki članovi timova odbrane učestvovali putem video-konferencijske veze, a predstavnici javnosti pratili su postupak iz galerije za posetioce. Postupci su održavani na tri službena jezika suda i direktno su prenošeni na veb sajtu SVK. Uprkos povećanom broju daljinskih korisnika sudskog softvera, mreža je optimalno funkcionisala u slučaju svih korisnika.

Dobrim delom zahvaljujući umeću i posvećenosti tima Službe za informacionu tehnologiju, tehnički su omogućeni rad na daljinu i sastanci s predstavnicima građanskog društva u regionu, u okviru programa *Outreach*. Ta tehnička rešenja su brzo prilagođena kako bi se zadovoljile dodatne potrebe. U martu ove godine, Služba za informacionu tehnologiju je za samo jedan vikend uspostavila daljinsko radno okruženje i to uz minimalno remećenje rada i očuvanje bezbednosti.

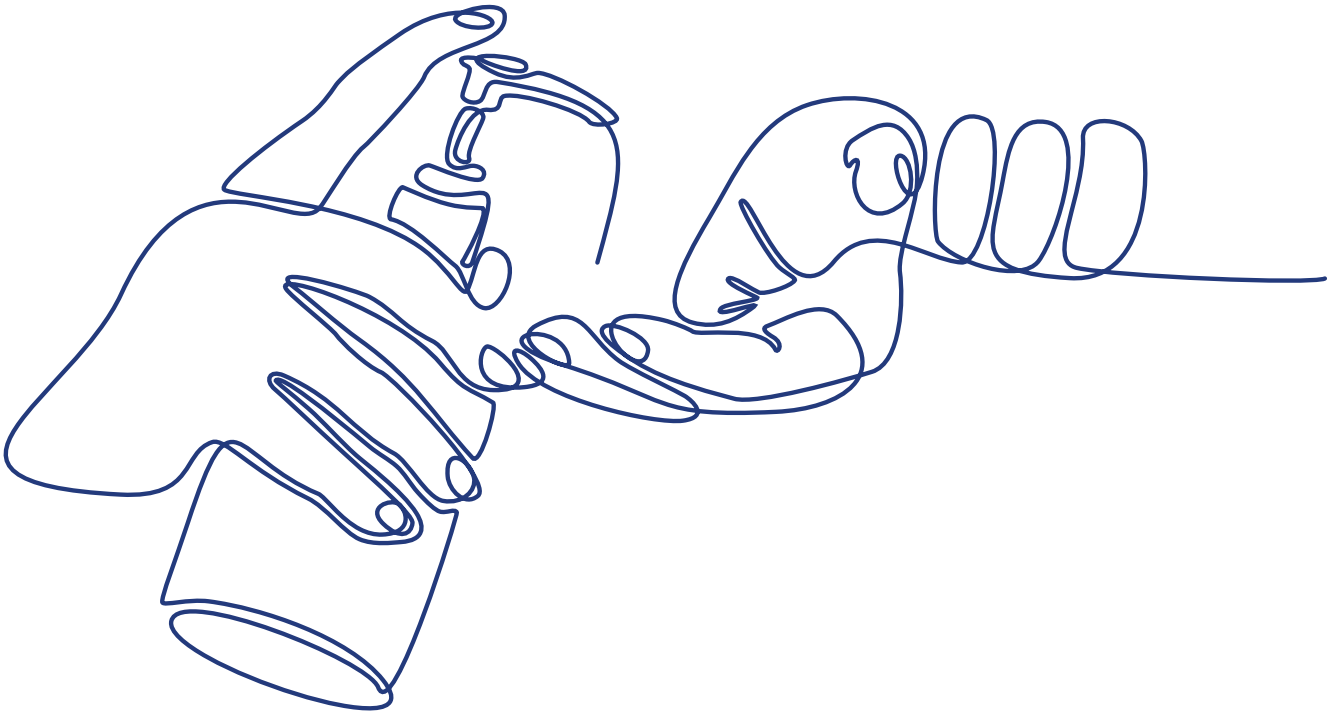
Tim za upravljanje informacijama podsetio je zaposlene u celoj organizaciji na propise o upravljanju informacionim dobrima i održao više informativnih sastanaka putem video-konferencijske veze.

Dobrobit zaposlenih tokom pandemije virusa korona je od prvenstvenog značaja. Tokom 2020. zaposleni su imali na raspolaganju pomoć kako bi se izborili s izazovima vezanim za rad na daljinu, uspostavljanje ravnoteže između porodičnog života i rada, brigu o najbližima i preboljevanje gubitka dragih osoba. Predsednik, sekretar i specijalizovani tužilac svake nedelje su se obraćali svim zaposlenima SVK i ST porukama u kojima su ih obavještavali o najnovijim zbivanjima u radu, s ciljem davanja podrške i održavanja predanosti i motivacije.

Svi zaposleni, kako u SVK, tako i u ST, doprineli su očuvanju visokog morala. Da bi se bar donekle održali osećaj normalnog života i kontakt s kolegama,

grupa zaposlenih je proletoš počela s organizovanjem virtuelnih druženja u kojima svi zaposleni mogu da uživaju i održavaju društvene veze. Najpopularnije je FriDri, kojim se virtuelno obeležava kraj radne nedelje, gde se zaposleni druže uz muziku i aktivnosti i koji je održavan skoro svakog petka od početka primene mera vezanih za virus korona. FriDri je stekao popularnost među svim zaposlenima, uključujući najviše rukovodioce, a povremeno su mu se pridruživali i drugi međunarodni sudovi iz Haga.

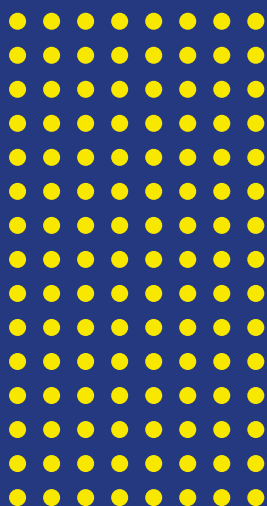
Dakle, iako je rukovodstvo SVK rešeno da zdravstvene i bezbednosne mere primenjuje dok god je potrebno, jednaku važnost pridaje i ljudskoj komponenti situacije.

Veća

1 | Sudske aktivnosti

Specijalizovana veća Kosova (SVK) rade kao sud od jula 2017. kada je na snagu stupio Pravilnik o postupku i dokazima (Pravilnik). Od tada su sudije SVK spremne da rešavaju o svim pravnim pitanjima, uključujući navode iz optužnica koje podigne Specijalizovano tužilaštvo (ST).

POSTUPCI PRED SUDIJOM ZA PRETHODNI POSTUPAK

Proteklu godinu obeležilo je nekoliko prekretnica kad je reč o sudskim postupcima pred SVK. U februaru i aprilu podignute su optužnice u kojima su izneti navodi o zločinima protiv čovečnosti i ratnim zločinima, nakon čega je predsednik imenovala sudiju Nikolu Gijua kao sudiju za prethodni postupak, koji će odlučiti da li da optužnice potvrdi i koji će voditi prethodni postupak koji shodno tome bude pokrenut. Pored toga, sudija za prethodni postupak vodio je predmet vezan za optužbe za krivična dela protiv pravosuđa, usled kojih je specijalizovani tužilac u oktobru podigao optužnicu. Time je sudija za prethodni postupak, zajedno sa svojim timom za pravnu podršku, tokom cele 2020. godine bio aktivno angažovan u sudskim postupcima u tri različita predmeta, koji uključuju sedam optuženih.

Tokom 2020. godine, sudija za prethodni postupak je doneo 67 javnih odluka i naloga u tri različita predmeta, uključujući odluke o potvrđivanju optužnica u sva tri predmeta, odluke u vezi s pritvorom optuženih i odluke o modalitetima učešća žrtava. Samo u periodu od kraja septembra do decembra, u ta tri predmeta je u sudnici SVK održano četrnaest sednica, od prvih pristupanja osumnjičenih i optuženih sudu do statusnih konferencija. Tim sednicama su prisustvovala sve strane u postupku, bilo u sudnici bilo putem video-linka. Ovaj izuzetan porast sudskih aktivnosti, koje su većim delom bile poverljive prirode pa se o njima ne može podneti izveštaj, odvijao se bez ometanja, uprkos merama uvedenim usled pandemije.

Sudija za prethodni postupak trenutno aktivno radi na merama za ekspeditivnu pripremu sva tri predmeta za suđenje, u skladu s pravilom 95(2) Pravilnika.

I.

Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe

Dana 12. juna, sudija za prethodni postupak potvrdio je prvu optužnicu, kojom se g. Saljih Mustafa tereti po četiri tačke za ratne zločine (proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) izvršene u aprilu 1999. Prema navodima u optužnici, g. Mustafa je tokom relevantnog perioda bio komandant gerilske jedinice u okviru operativne zone Lab Oslobodilačke vojske Kosova (OVK).

Gospodin Mustafa je uhapšen na Kosovu, prebačen je u pritvorski objekat SVK 24. septembra, a njegovo prvo stupanje pred sudiju za prethodni postupak održano je 28. septembra. Dana 28. oktobra g. Mustafa se izjasnio da nije kriv ni po jednoj tački optužnice.

Prvobitno pristupanje sudu g. Saljiha Mustafe, 28. septembar 2020.

II.

Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija i drugih

Dana 26. oktobra, sudija za prethodni postupak potvrdio je optužnicu protiv g. Hašima Tačija, g. Kadrija Veseljija, g. Redžepa Seljimija i g. Jakupa Krasnićija, kojom se oni terete po deset tačaka za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti.

Kako se navodi u optužnici, tokom inkriminisanog perioda, g. Tači je bio osnivač Glavnog štaba OVK i načelnik direkcija OVK za politička pitanja i za informacije. Prema optužnici, g. Tači je bio predsednik Privremene vlade Kosova, a od kraja marta 1999. vrhovni komandant OVK. Prema navodima, g. Veselji bio je jedan od osnivača Glavnog štaba OVK i član direkcije OVK za politička pitanja i načelnik obaveštajne službe OVK.

Kako se navodi u optužnici, krajem marta, nakon formiranja Privremene vlade Kosova, g. Veselji je postao načelnik Obaveštajne službe Kosova i ministar za obaveštajnu delatnost u Privremenoj vladi. Prema navodima, g. Seljimi je bio jedan od osnivača OVK i načelnik direkcije OVK za operacije. U julu 1998, postao je glavni inspektor OVK, a početkom aprila 1999, kad je formirana Privremena vlada, postao je ministar za javni red. Prema navodima, g. Krasnićić bio je član Glavnog štaba OVK i član direkcije OVK za politička pitanja i zvanični portparol OVK.

G. Tači, g. Veselji, g. Seljimi i g. Krasnićić na prvom pristupanju sudu, novembar 2020.

Gospodin Tači, g. Veselji, g. Seljimi i g. Krasnici su uhapšeni i prebačeni u pritvorski objekat SVK u Hagu 4, odnosno 5. novembra. Na njihovom prvom stupanju pred sudiju za prethodni postupak

9, 10, odnosno 11. novembra, optuženi su se izjasnili da nisu krivi ni po jednoj tački optužnice.

III.

Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Nakon što su obelodanjene poverljive informacije, uključujući informacije na osnovu kojih se može utvrditi identitet zaštićenih svedoka, sudija Nikola Giju je, u svojstvu sudije pojedinca, 24. septembra izdao nalog da se g. Hisni Gucati, predsednik Udruženja ratnih veterana, i g. Nasim Haradinaj,

zamenik predsednika tog udruženja, uhapsu zbog osnovane sumnje da su izvršili krivična dela pokušaja zastrašivanja svedoka, odmazde i povrede tajnosti postupka i da se prebace u pritvorski objekat SVK u Hagu.

Gospodin Haradinaj na prvom pristupanju sudu, decembar 2020.

Gospodin Gucati na prvom pristupanju sudu, oktobar 2020.

Prvo stupanje g. Gucatija i g. Haradinaja pred sudiju pojedinca održano je 1. oktobra, odnosno 29. septembra. Nakon što je sudija Giju 29. oktobra imenovan za sudiju za prethodni postupak, specijalizovani tužilac je 30. oktobra podneo optužnicu.

Gospodin Gucati i g. Haradinaj se terete za četiri krivična dela protiv pravosuđa, konkretno, za ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti ozbiljnim pretnjama, za zastrašivanje, odmazdu i povredu tajnosti postupka.

Dana 18. decembra, održano je prvo stupanje g. Gucatija i g. Haradinaja pred sudiju za prethodni postupak, na kojem se g. Gucati izjasnio da nije kriv ni po jednoj tački optužnice. Gospodin Haradinaj će imati priliku da se izjasni o krivici 8. januara 2021.

POSTUPCI PRED VEĆEM APELACIONOG SUDA

Dana 3. novembra, g. Gucati je uložio žalbu na dve odluke sudije Gijua u vezi s zakonitošću naloga za hapšenje i odbijanjem njegovog zahteva za uslovno puštanje na slobodu. Dana 4. novembra u sastav panela Apelacionog suda, raspoređeni su sudija

Mišel Pikar (predsedavajuća), sudija Emilio Gati i sudija Kaj Ambos. Dana 9. decembra, Žalbeno veće je u celosti odbilo žalbu. Ovo je bio prvi put da je Apelacioni sud rešavao u nekoj stvari.

[...] izdavanjem naloga za hapšenje od strane sudije, u ovom slučaju sudije pojedinca, g. Gucati je pruženo više, a ne manje zaštite. Panel Apelacionog suda smatra da je, zatraživši da lišavanje slobode razmatra i nadzire jedan nezavistan pravosudni organ, Specijalizovano tužilaštvo ispunilo i više od svoje obaveze prema Zakonu i postupilo u skladu sa onim što je svrha člana 5 Evropske konvencije o ljudskim pravima, a to je da se pojedinac zaštiti od proizvoljnosti.

KSC-BC-2020-07/IA/001/F00005, Odluka po žalbi Hisnija Gucatiya po pitanjima vezanim za hapšenje i pritvor, 9. decembar 2020, stav 39.

POSTUPCI PRED SPECIJALIZOVANIM VEĆEM USTAVNOG SUDA

Specijalizovano veće Ustavnog suda tokom 2020. takođe je rešavalo po više zahteva za ocenu ustavnosti.

Dana 13. januara, panel Specijalizovanog veća Ustavnog suda proglasio je nedopuštenim zahtev za ocenu ustavnosti čiji je podnosilac bilo lice koje je Specijalizovano tužilaštvo pozvalo na razgovor i koje je osporilo zakonitost postupka vođenja razgovora.

Dana 12. juna, panel Specijalizovanog veća Ustavnog suda izdao je javnu redigovanu verziju odluke od 20. aprila. U toj odluci, panel Specijalizovanog veća Ustavnog suda je konstatovao da podnosilac zahteva – koji je javnopravno lice na Kosovu, nema stvarnu legitimaciju da osporava odluku sudije pojedinca, te je stoga odbilo zahtev za ispitivanje ustavnosti.

Veće ponavlja da je primarna svrha člana 31 Ustava i člana 6 Konvencije, kada je reč o krivičnim postupcima, da se optuženom u celini obezbedi pravično suđenje pred sudom nadležnim da rešava o datoj krivičnoj optužbi. Slično tome, minimanlna prava iz člana 30(1), (3) Ustava i člana 6(3)(a), (b) Konvencije nisu sama sebi cilj, već imaju za svrhu da obezbede pravičnost krivičnog postupka u celini.

KSC-CC-2019-07/F00013, Odluka po zahtevu Dritona Lajčija Ustavnom sudu u vezi s postupkom vođenja informativnog razgovora od strane Specijalizovanog tužilaštva, 13. januar 2020, stav 21.

Podnosilac je javnopravno lice koje vrši državnu vlast. Prema tome, on je 'vladina organizacija' i kao takva nema pravo da se poziva na prava iz ESLJP prenetu u član 22(2) Ustava.

KSC-CC-2020-08/F00020/RED, Javna redigovana verzija odluke po zahtevu [BRISANO] za ocenu ustavnosti odluke po zahtevu sudije pojedinca, 12. jun 2020, stav 61.

Dana 26. novembra, panel Specijalizovanog veća Ustavnog suda doneo je odluku po zahtevu za ocenu ustavnosti koji je podneo predsednik Skupštine Kosova u vezi s predloženim amandmanima Ustava. Panel je konstatovao da amandmani, koje je tadašnji predsednik Hašim Tači predložio u vezi s mandatom SVK i ST, umanjuju osnovna prava i slobode zajemčene poglavljem II Ustava.

Iz karakteristika Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva predviđenih razmenom pisama 2014. godine jasno proističe da je namera razmene pisama, a u cilju „pravilnog vršenja pravosudne delatnosti“, da Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo rade kao autonomna tela. Takođe proističe da se autonomni rad osigurava pre svega ustupanjem određenih državnih funkcija za sve vreme njihovog mandata, iz čega proističe i uspostavljanje njihovog zasebnog pravnog okvira.

KSC-CC-2020-11/F00015, Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti predloženog amandmana na Ustav Kosova, 26. novembar 2020, stav 63.

2 | Aktivnosti predsednika i sudija

Sudije uvršćene u Listu međunarodnih sudija SVK obavljaju svoju sudijsku dužnost po potrebi, isključivo na zahtev predsednika. U skladu s članom 26 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon), sudije ne primaju naknadu niti druge dodatke samim tim što su na listi, već samo kad ih predsednik rasporedi da obavljaju neku od službenih dužnosti. Raspoređene sudije svoje dužnosti, u meri u kojoj je to moguće, obavljaju na daljinu.

GODIŠNJE PLENARNO ZASEDANJE

Pandemija nije sprečila sudije SVK da obavljaju svoje dužnosti tokom 2020. godine. U skladu sa Zakonom, sudije su 29. i 30. aprila održale godišnje plenarno zasedanje putem video-konferencijske veze. Na tom zasedanju je sudija Čarls Smit III izabran za potpredsednika. Pored toga, sudije su usvojile 30 izmena i dopuna izvesnih pravila, do kojih se došlo u svakodnevnom radu veća, ST i Sekretarijata. Tim izmenama su pojašnjene neke odredbe i cilj im je, uopšteno gledano, da obezbede efikasnije postupke. Pored toga, najviši rukovodioci su obavestili sudije o najnovijim zbivanjima relevantnim za SVK i ST.

Kao što nalaže Zakon, Specijalizovano veće Ustavnog suda razmotrilo je da li su usvojene izmene i dopune u skladu s poglavljem II Ustava. Dana 26. maja, Specijalizovano veće Ustavnog suda donelo je odluku, u kojoj je konstatovalo da je svih 30 izmena i dopuna pravila koje su sudije usvojile na plenarnom zasedanju u skladu s poglavljem II Ustava, čime su te izmene i dopune stupile na snagu.

U svojstvu rukovodioca sudske uprave SVK, kao i radi obavljanja niza drugih ključnih dužnosti koje kao predsednik ima na osnovu Zakona i Pravilnika o postupku i dokazima, predsednik Ekaterina Trendafilova radi u sedištu SVK kao jedini sudija s punim radnim vremenom.

Veće podseća na načelo koje je ustanovilo u svojoj sudskoj praksi, a to je da Veće, pri ispitivanju Pravilnika, polazi od uslova iz člana 19(2) Zakona da Pravilnik „odražava najviše standarde međunarodnog prava ljudskih prava [...]”. S obzirom na to, Veće podrazumeva da je namera sudija na plenarnoj sednici bila ta da ispune najviše standarde međunarodnog prava ljudskih prava.

KSC-CC-PR-2020-09, Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020., 22. maj 2020., stav 14.

ŠEST NOVIH SUDIJA UVRŠĆENO U LISTU MEĐUNARODNIH SUDIJA SVK

Organ za imenovanje, ambasador Lars Gunar Vigemark, po preporuci nezavisne Komisije za izbor, imenovao je u septembru šest novih sudija koje su uvršćene u listu međunarodnih sudija (lista), u skladu sa članom 28(4) Zakona. Sudije g. Žilber Biti (Francuska), g. Danijel Fransen (Belgija), g. Fergal M. Gejnor (Irska), gđa Romina Inkuti (Italija), gđa Nina H.B. Jergensen (Norveška) i g. Rumen H. Nenkov (Bugarska) pridružili su se 17 sudija koji su već na listi.

Pored toga, organ za imenovanje je imenovao sudiju Antonija Balsama i sudiju Nenkovu za sudije Specijalizovanog veća Ustavnog suda, a sudiju Inkuti za rezervnog sudiju istog veća. Sudija Roland Dekers je na svoj zahtev povučen s funkcije sudije Specijalizovanog veća Ustavnog suda, ali je ostao na Listi, što omogućava da bude raspoređen u neko drugo veće, koje nije Specijalizovano veće Ustavnog suda.

Osim sudije Nenkovu, koji je nešto ranije, 27. septembra položio zakletvu kojom je preuzeo dužnost sudije Specijalizovanog veća Ustavnog suda, nove sudije su položile zakletvu na onlajn ceremoniji 2. oktobra, u prisustvu sudija SVK, specijalizovanog tužioca, zamenika specijalizovanog tužioca i sekretara, koji je vodio ceremoniju davanja svečane izjave.

Ceremonija polaganja zakletve, 27. septembar 2020.

PONOVNO IMENOVANJE PREDSEDNIKA EKATERINE TRENDAFILOVE

Dana 30. oktobra, Organ za imenovanje je ponovo imenovao sudiju Ekaterinu Trendafilovu za predsednika SVK; s mandatom od četiri godine, počev od 15. decembra, u skladu sa članom 30(4) Zakona.

Predsednik Trendafilova zahvalila je na „poverenju koje joj je ukazano da nastavi da doprinosi radu SVK, koji upravo ulazi u novu fazu i priprema se da započne krivične postupke“.

Predsednik Trendafilova, SVK, oktobar 2020.

Sudije na Listi međunarodnih sudija

Sudija Ekaterina Trendafilova
Predsednik
(Bugarska)

Sudija Čarls L. Smit, III
Potpredsednik
(SAD)

Sudija Vidar Stensland
Sudija Ustavnog suda
(Norveška)

Sudija Antonio Balsamo
Sudija Ustavnog suda
(Italija)

Sudija Rumen Nenkov
Sudija Ustavnog suda
(Bugarska)

Sudija Romina Inkuti
Rezervni sudija Ustavnog suda
(Italija)

Sudija Kristin Van den Vajngart
(Belgija)

Sudija Mišel Pikar
(Francuska)

Sudija Tomas Laker
(Nemačka)

Sudija Emilio Gati
(Italija)

Sudija Ronald Dekers
(Holandija)

Sudija Mihael Bolander
(Nemačka)

Sudija Kai Ambos
(Nemačka)

Sudija Kenet Roberts
(Kanada)

Sudija Mapi Felt-Folja
(Holandija)

Sudija Kristof Barte
(Nemačka)

Sudija Vladimir Mikula
(Češka)

Sudija Genel Metro
(Švajcarska)

Sudija Nikola Giju
(Francuska)

Sudija Žilber Biti
(Francuska)

Sudija Danijel Fransen
(Belgija)

Sudija Fergal Gejnor
(Irska)

Sudija Nina Jergensen
(Norveška)

3 | Spoljne aktivnosti predsednika

Tokom 2020, predsednik Trendafilova nastavila je da se stara o redovnom informisanju javnosti i zainteresovanih aktera o aktivnostima SVK. U tom cilju, predsednik se sastajala s predstavnicima institucija EU, država članica EU, države domaćina i trećih država kontributora.

Dana 5. juna, predsednik je radnoj grupi o međunarodnom krivičnom pravu iz Nemačke održala prezentaciju na kojoj ih je informisala o strukturi i mandatu SVK i upoznala ih sa specifičnostima ovog suda.

Dana 25. septembra, predsednik se putem video-konferencijske veze obratila Odboru pravnih savetnika o javnom međunarodnom pravu Saveta Evrope i tom prilikom govorila o mandatu, nadležnosti i radu SVK, o opštoj i internoj organizacionoj strukturi SVK, a dotakla se i nekih specifičnosti pravnih okvira SVK.

Predsednik se 29. septembra u Briselu uživo obratila Političko-bezbednosnom odboru EU, kojom prilikom je predstavnike država članica informisala o sudskim aktivnostima SVK, odgovorila na njihova pitanja i razgovarala o izazovima pred kojima se SVK trenutno nalaze.

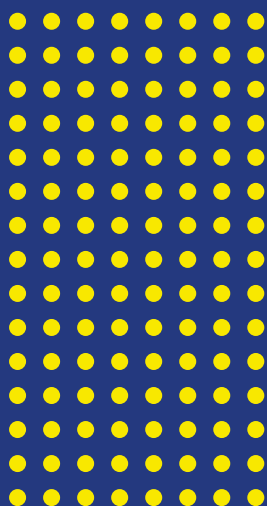
U cilju daljeg jačanja odnosa SVK s drugim spoljnim akterima i građanskim društvom, predsednik je (uglavnom putem video-konferencijske veze) održala sastanke s diplomatskim, pravnim, novinarskim i akademskim krugovima. Pored toga, predsednik je dala niz intervjuua u kojima se osvrnula na rad i mandat SVK.

Pravda – bilo da se radi o domaćem ili međunarodnom pravosuđu – jedan je od aspekata društva koji najviše fascinira i ispunjava. Ona nas suočava s mnogo izazova, od ogromne količine posla, malog broja slobodnih dana i premora, pa do frustracije zbog slabog ili nikakvog pomaka u postizanju rezultata. Međutim, ispunjenje koje pružaju pravičan ishod za žrtve i privođenje pravdi onih koji su odgovorni za krivična dela nagrada su za sve to.

Predsednik Trendafilova, intervju za Peace Palace Library Newsletter, novembar 2020.

Spoljni odnosi

Spoljni odnosi

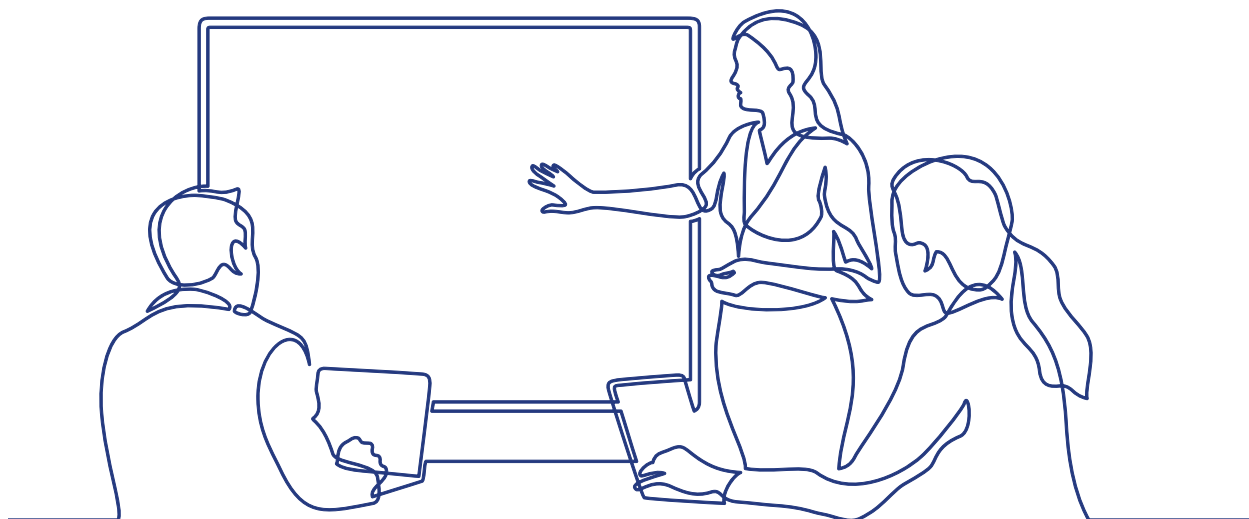
Najviši rukovodioci su imali bilateralne razgovore vezane za saradnju sa Specijalizovanim većima Kosova (SVK) i Specijalizovanim tužilaštvom (ST).

U februaru su se najviši rukovodioci oprostili od komandanta EU za civilne operacije, generala Vinčenca Kopole, i zahvalili mu na podršci koju je pružio SVK i ST. Dana 9. juna, troje najviših rukovodilaca suda su putem video-konferencijske veze informisali predstavnike država članica EU i trećih država kontributora o zbivanjima u SVK i u ST, između ostalog o tome da je specijalizovani tužilac pokrenuo postupke. Predstavnici država članica EU i trećih država potvrdili su da će i nadalje pružati veliku podršku ovim institucijama, na čemu su im najviši rukovodioci izrazili zahvalnost.

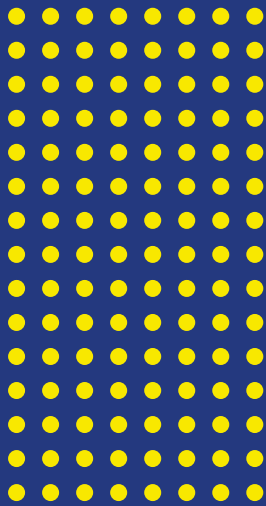
Pored toga, najviši rukovodioci su se u zgradi suda sastali s gđom Violom fon Kramon-Taubadel, članicom Evropskog parlamenta i izvestiocem za Kosovo u Evropskom parlamentu, i obavestili je o aktuelnostima u radu SVK i ST.

Najviši rukovodioci su se tokom 2020. nekoliko puta sastali sa komandantom EU za civilne operacije. Dana 10. novembra, rukovodioci su se sastali s novim komandantom, general-majorom Fransiskom Estebanom Peresom, koji je posetio SVK i ST u Hagu i iz galerije za posetioce pratio jedno od zasedanja.

Zajedno sa specijalizovanim tužiocem i sekretarom, predsednik je o aktuelnostima u radu SVK i ST 7. decembra informisala predstavnike država članica EU na Kosovu, a 8. decembra predstavnike država članica EU i trećih država kontributora u Hagu, putem video-konferencijske veze, tokom redovnog godišnjeg brifinga.

Sekretarijat

Sekretarijat

Pod rukovodstvom i strateškom upravom sekretara, Sekretarijat je zadužen za administrativne poslove i pružanje usluga Specijalizovanim većima Kosova (SVK), kao i za sve neophodne prateće poslove. Sekretar je nezavisan u obavljanju svojih funkcija, i konsultuje se s predsednikom i specijalizovanim tužiocem o institucionalnim pitanjima.

Administrativna podrška koju Sekretarijat pruža Većima i Specijalizovanom tužilaštvu (ST) uključuje budžet, finansiranje, nabavke, informacionu tehnologiju, rukovođenje objektima, kadrovska pitanja i bezbednost. Poslovi pravosudne podrške koje obavlja Sekretarijat obuhvataju pružanje zaštite i podrške svedocima, vođenje Imenika branilaca i zastupnika, vođenje sistema pravne pomoći i učešća žrtava, usluge pismenog i usmenog prevođenja, organizaciju rada u sudnici, kao i rukovođenje Pritvorskim objektom SVK.

U aprilu 2020. dr Fidelma Donlon je ponovo izabrana za sekretara. U ime SVK i ST, ona je potpisnica sporazuma o grantu sa EU, što je glavni izvor finansija ovog suda. U ime SVK je i sa vladama Norveške i Švajcarske potpisala sporazume o grantu, kojima se finansira održavanje zgrada SVK i ST, kao i aktivnosti programa *Outreach* na Kosovu.

Tokom 2020. je ispunjeno nekoliko ključnih ciljeva. Pravni tim Kabineta sekretara posvetio se izradi Pravilnika o pravnoj pomoći i paketa vezanog za Pravilnik o pritvoru, koje je sekretar potom usvojila, u konsultacijama s predsednikom. Odredbe Pravilnika o pravnoj pomoći objedinjuju najbolja iskustva iz prakse dodeljivanja pravne pomoći, čime se garantuje poštovanje principa pravičnog suđenja i ujedno obezbeđuje pravilno raspolaganje sredstvima programa pravne pomoći. Pravilnik o pritvoru ispunjava, pa čak i prevazilazi, najviše međunarodne standarde. Sekretar je takođe nadzirala bezbedno dovođenje sedam lica u pritvorski objekat.

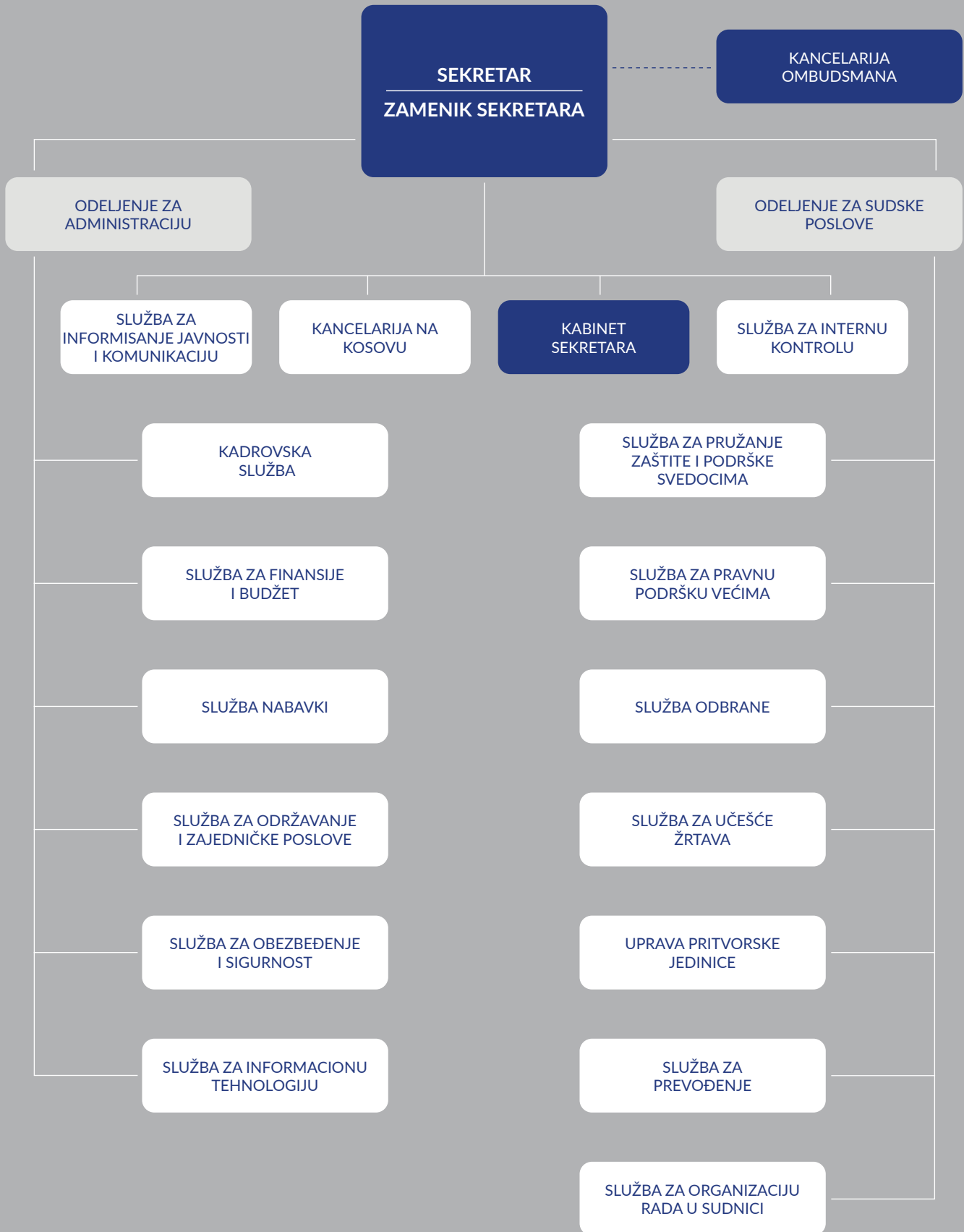
Sekretar je takođe zadužena za odnose sa državom domaćinom i diplomatske odnose, što uključuje pregovore s državama o saradnji. Dva glavna cilja

Sekretar Fidelma Donlon

kojima se Sekretarijat 2020. godine bavio u tom pogledu jesu, kao prvo, dalje podsticanje država članica EU i trećih država kontributora da detaširaju kandidate na radna mesta u SVK i ST i, kao drugo, upućivanje zahteva za saradnju na polju zaštite svedoka. Veoma značajna je bila i koordinacija s politikom države domaćina u pogledu virusa korona. Ta saradnja je omogućila SVK da sprovedu plan kontinuiteta poslovanja, koji je omogućio neometen nastavak aktivnosti, uz istovremenu brigu o dobrobiti zaposlenih, kao i drugih lica čije je prisustvo u zgradi SVK neophodno.

U novembru, nakon što je Služba Evropske komisije za instrumente spoljne politike usvojila novi instrument - Strategiju za sprečavanje prevara, kao i konkretni akcioni plan za misije u okviru Zajedničke bezbednosne i odbrambene politike EU, sekretar je donela Strategiju SVK za sprečavanje prevara, u kojoj je potvrđena rešenost SVK da otkrivaju i sprečavaju prevare tako što će se pridržavati strogih etičkih normi, negovati kulturu gde zviždačima ne prete reperkusije i jasno definisati podelu izvršnih zaduženja. Strategija za sprečavanje prevara propisuje konkretne uslove pod kojima se Evropskoj službi za sprečavanje prevare podnose prijave o mogućim prevarama i drugim nepravilnostima.

1 | Kabinet sekretara

Kabinet sekretara pruža podršku sekretaru u radu. Pravni tim kabineta sekretara daje preporuke o širokom spektru internih i spoljnih pravnih pitanja, kao što su tumačenje i primena različitih pravnih instrumenata, razrada internih pravnih propisa Sekretarijata, prilagođavanje interne regulative okolnostima pandemije, saradnja sa drugim organizacijama i entitetima, pitanja privilegija i imuniteta i saradnja s državama. Uz to, pravni tim Kabineta sekretara priprema i razne pravne podneske.

Drugi poslovi koje koordiniše Kabinet sekretara jesu organizovanje internih sastanaka rukovodstva, diplomatski odnosi, podnošenje izveštaja EU i Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija (UN) i pitanja protokola u SVK i ST. Tokom 2020. godine, njegova funkcija vezana za protokol bila je veoma značajna kad je reč o javnim sednicama, jer je Kabinet pružao podršku članovima porodice koji su prisustvovali sudskim sednicama i omogućavao telekonferencijske video-posete umesto ličnih poseta pritvorskom objektu, iz razloga bezbednosti pritvorenika i drugih lica u pritvorskom objektu za vreme pandemije virusa korona.

Tim za upravljanje informacijama u sastavu Kabineta sekretara daje preporuke za bezbedno upravljanje informacijama, spisima i arhivima SVK, kao i za zaštitu osetljivih informacija.

Tim za upravljanje informacijama je tokom 2020. organizovao obuku zaposlenih u vezi s Administrativnom direktivom o upravljanju informacionim dobrima i Operativnom instrukcijom o zaštiti informacionih dobara. Operativna instrukcija sadrži uputstva za postupanje s poverljivim informacijama. Tim za upravljanje informacijama rukovodio je zahtevima za zaštitu podataka i nastavio je da pruža bibliotekarske usluge i podršku istraživačkom radu zaposlenih i imenovanih zvaničnika, kao i da pruža daljinski pristup biblioteci.

2 | Služba za informisanje javnosti i komunikaciju

Služba za informisanje javnosti i komunikaciju zadužena je za komunikaciju s novinarima i javnošću kako bi se obezbedilo da do što šire publike stignu tačne informacije o sudu i njegovim aktivnostima. Ova služba vodi obiman program *Outreach*, rukovodi programom za posetioce SVK i omogućava posete sudu za vreme javnih pretresa.

Objavljivanjem optužnica i hapšenjem prvih osumnjičenih 2020. godine, rad SVK je ušao u novu fazu, u kojoj su se intenzivirale aktivnosti vezane za komunikaciju i *Outreach*.

U skladu s merama smanjenja rizika od virusa korona, inovativan pristup programa *Outreach* omogućio je SVK da onlajn nastave dijalog sa stanovništvom na Kosovu i u regionu, kao i da se informacije o sudu i njegovom radu prenose putem televizije i drugih sredstava javnog informisanja. Svi javni pretresi vođeni tokom 2020. godine prenošeni su na albanskom, engleskom i srpskom na veb sajtu SVK, zahvaljujući čemu su postupci mogli da se prate onlajn na sva tri službena jezika suda.

Predsednik i sekretar govore na sastanku sudske informativne mreže, oktobar 2020.

2.1 | Odnosi sa sredstvima javnog informisanja

Otkako je specijalizovani tužilac u februaru podigao prvu optužnicu, interesovanje sredstava javnog informisanja je tokom 2020, kako na Kosovu tako i šire, drastično poraslo. Zbog toga su najviši rukovodioci intenzivirali svoje direktne kontakte sa sredstvima javnog informisanja. Na primer, u novembru je u kosovskim medijima objavljen članak predsednika Ekaterine Trendafilove o pravima optuženih i osumnjičenih pred SVK i zaštiti svedoka i žrtava, a u decembru je u srpskim medijima objavljen intervju s njom.

Portparoli SVK su tokom 2020. odgovorili na stotine upita sredstava javnog informisanja, dali veći broj video-intervjua i održali nekoliko onlajn okruglih stolova s novinarima sa Kosova i iz regiona kako bi

pružanjem relevantnih podataka doprineli objektivnom izveštavanju o postupcima.

Zgrada SVK raspolaže medijskim centrom u kojem novinari mogu da rade dok prate i snimaju javne postupke na zasebnim novinarskim pultovima, kao i salom za pres konferencije. S obzirom na ograničenja putovanja usled pandemije virusa korona, sala za pres konferencije je dodatno opremljena tako da konferencije mogu da se održavaju uz učešće novinara i u zgradi suda i daljinski, sa Kosova ili bilo kog drugog mesta, uz simultani prevod. Obe prostorije su prilagođene u skladu s merama SVK vezanim za virus korona i novinari su ih koristili tokom brojnih sudskih sednica održanih 2020. godine.

2.2 | Program Outreach

Uspostavljanje i održavanje dijaloga s ljudima na Kosovu o mandatu i radu SVK od samog početka je bilo okosnica strategije komunikacije SVK.

Vlada Švajcarske je i 2020. godine nastavila da pruža podršku, odobrivši dvogodišnji grant za fazu II programa *Outreach*, koja uključuje održavanje dijaloga organizovanjem događaja i bolje upoznavanje šire javnosti na Kosovu sa SVK, putem intenzivnije saradnje s dominantnim sredstvima javnog informisanja. Vlada Švajcarske podržava aktivnosti programa *Outreach* SVK od 2018. godine.

S obzirom na ograničenja putovanja i javnog okupljanja prouzrokovana pandemijom, tim programa *Outreach* je, u saradnji s partnerskim nevladinim organizacijama, u aprilu 2020. prešao na održavanje onlajn interaktivnih skupova s publikom na Kosovu i u Srbiji. Održano je nekoliko virtuelnih okruglih stolova s novinarima, kako bi se oni na vreme obavestili o javnim postupcima pred SVK i

zainteresovanim sredstvima javnog informisanja dali intervjui.

SVK su tokom 2020. od Sudske informativne mreže nastavila da dobijaju dragocene povratne informacije i preporuke o aktivnostima vezanim za *Outreach* komunikaciju. Sudska informativna mreža je forum koji su SVK osnovala 2018. godine, sastavljen od 15 nevladinih organizacija s Kosova i iz Srbije. Početkom 2020, Sudska informativna mreža je u Prištini održala konsultativnu radionicu na kojoj su predstavnici NVO izneli mišljenje o informativnom materijalu, kao što su prvi video-klipovi koje je sud napravio o svom mandatu i postupku učešća žrtava. Tim programa *Outreach* je tokom godine održao još nekoliko onlajn konsultacija s partnerima. Nakon što su počeli javni sudski postupci, organizovana je interaktivna onlajn diskusija, na kojoj su se predsednik i sekretar obratili Sudskoj informativnoj mreži, govoreći o početku postupaka i posledicama koje to ima na komunikaciju.

The image shows a Zoom meeting in progress. The main screen displays a presentation slide from the Kosovo Specialist Chambers (KSC). The slide title is "What crimes can be tried by the KSC?". It includes the KSC logo and name in English and Albanian. The slide content is as follows:

- When was the crime committed?**: A horizontal timeline with arrows pointing right, marked with the years 1998, 1999, and 2000.
- Where?**: A box containing the text "crimes 'commenced or committed' in Kosovo".
- Who?**: A box containing two sub-sections: "By Kosovo/FRY citizens" and "Against Kosovo/FRY citizens".

The slide also features a plus sign (+) between the "Where?" and "Who?" boxes, indicating that both conditions must be met. On the right side of the Zoom window, there are four video thumbnails of participants, with names like "KSC Outreach", "KSC Outreach", "Finnish Society", and "Youth Initiative" visible.

Skup koji je program Outreach organizovao sa Inicijativnom mladih za ljudska prava (YIHR), april 2020.

Najznačajniji događaji u okviru programa *Outreach*

- Usled pandemije virusa korona, program *Outreach* je prešao na održavanje onlajn interaktivnih skupova s publikom na Kosovu i u Srbiji. 91% učesnika u skupovima organizovanim 2020. izjavilo je da bi želelo da i ubuduće prisustvuje skupovima koje organizuju SVK.
- Tim programa *Outreach* je tokom 2020. održao 20 skupova namenjenih mladima, predstavnicima građanskog društva, studentima prava, novinarima i predstavnicima manjina širom Kosova. Skupovima programa *Outreach* prisustvovalo je 450 učesnika s Kosova, bilo na licu mesta, bilo daljinski.
- SVK su napravila nekoliko informativnih video-klipova o učešću žrtava u postupcima, ombudsmanu SVK i zaštitnim merama za svedoke. Ti televizijski klipovi su emitovani u udarnim terminima na nekoliko kanala na Kosovu i u Srbiji, na albanskom i srpskom.

Skup programa *Outreach* na Američkom univerzitetu, Kosovo, februar 2020.

2.3 | Posete SVK

Početak 2020, SVK su u okviru programa za posetioce primila nekoliko grupa studenata i pravnika u prostorijama za organizovane posete i prezentacije o našoj ustanovi. Počev od marta, posete više nisu bile moguće zbog pandemije virusa korona, pa su zato organizovane virtuelne posete grupa studenata i drugih lica. SVK su u oktobru učestvovala u Danu otvorenih vrata međunarodnih institucija u Hagu, koji se ove godine održao onlajn. Na veb sajtu Dana otvorenih vrata bile su objavljene informacije o sudu i mogli su se pogledati virtuelna poseta sudnici i webinar otvoren za javnost.

Iako su u proleće 2020. obustavljene grupne posete SVK, pojedinačni posetioci mogli su da se unapred prijave da prate javna sudska zasedanja iz galerije za posetioce, smeštene pored sudnice, s tim da je broj mesta bio ograničen. U okviru mera za smanjenje rizika od širenja virusa korona, galerija za posetioce je prilagođena u skladu s merama fizičkog distanciranja i drugim zdravstvenim merama.

Poseta FEDI Univerziteta u Bordou, februar 2020.

Haška akademija za međunarodno pravo, januar 2020.

2.4 | Javne informacije o SVK

U okviru programa *Outreach*, SVK su tokom 2020. godine intenzivirala rad na izradi i emitovanju informativnih video-klipova na sva tri službena jezika suda. Kratki informativni video-klipovi na razne teme, od mandata SVK do zaštite svedoka i učešća žrtava, prikazani su 246 puta na 12 kanala na Kosovu, na albanskom i srpskom, i 45 puta na dva kanala u Srbiji. Ti video-klipovi se mogu pogledati i na veb sajtu SVK i kanalu *YouTube*.

Nakon prvih optužnica i prvih hapšenja veb sajt SVK je ažuriran dodavanjem novih funkcija i sadržaja vezanih za postupke.

U odeljku Najnovije aktivnosti na početnoj stranici veb sajta SVK i pod stavkom Kalendar, mogu se naći najnovije informacije o rasporedu sednica, a nove stranice s podacima o predmetima sadrže dodatne informacije o tekućim postupcima. U septembru su aktivirane stranice veb sajta sa funkcijom striminga, koje omogućavaju posetiocima da gledaju dosad održane javne postupke na sva tri službena jezika i koje su dosad posećene više od 85.000 puta.

Tokom 2020. veb sajt SVK je imao preko 113.000 posetilaca, sa skoro 800.000 poseta, od kojih su 80% bili novi, a 20% stari posetioci sajta. Samo u septembru veb sajt je posećen više od 117.000 puta.

Najznačajniji događaji u oblasti komunikacije

- S početkom postupka u tri predmeta, zainteresovani širom sveta su zahvaljujući video-strimingu visokog kvaliteta mogli onlajn da prate 14 javnih zasedanja na albanskom, srpskom i engleskom. U periodu od septembra do decembra 2020, stranica veb sajta s koje se može pratiti striming javnih postupaka SVK posećena je više od 85.000 puta.
- Veb sajtu SVK su dodati novi važni sadržaji, uključujući odeljak o najnovijim aktivnostima, sudski kalendar i stranice s podacima o predmetima, kao i novi sadržaji vezani za učešće žrtava, pravnu pomoć i pritor.
- Broj posetilaca na mreži porastao je za više od 150%, a veb sajtu je tokom 2020. pristupljeno skoro 800.000 puta. Najveći porast zabeležen je otkako su u septembru počeli javni postupci – tog meseca bilo je 20.000 posetilaca veb sajta, što je dvostruko više od dotadašnjeg mesečnog proseka.
- Najviši rukovodioci SVK bili su direktno prisutni u sredstvima javnog informisanja. Na primer, u novembru je objavljen članak predsednika, u kojem je iznela i svoja lična mišljenja.

3 | Ombudsman Specijalizovanih veća Kosova

Ombudsman SVK samostalno nadzire, brani i štiti osnovna prava i slobode lica koja dolaze u kontakt sa SVK i ST. Osnivanje Kancelarije ombudsmana unutar SVK i ST je posebno važno jer obezbeđuje dodatni stepen zaštite ljudskih prava licima koja dolaze u kontakt sa ovim ustanovama.

Ombudsman SVK je sudija iz Italije Pjetro Spera, postavljen u maju 2018. Mandat i zvanične funkcije ombudsmana definisani su u amandmanu br. 24 Ustava Kosova, Zakonu o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, Pravilniku o postupku i dokazima i Poslovniku o radu Specijalizovanog veća Ustavnog suda.

Ombudsman Pjetro Spera

Tokom 2020. godine ombudsman je primio šest pritužbi i na pet od njih je okončao rad. Svi okončani predmeti su proglašeni nedopuštenim na osnovu toga što ni u jednom od njih podnosilac nije tvrdio ili pokazao da su SVK ili ST imali ikakvu ulogu u vezi sa predmetom pritužbe. Ombudsman je sve podnosiocima obavestio o ishodu pritužbe i dostavio im detaljno obrazloženje svoje odluke.

U okviru svoje nadzorne funkcije, ombudsman je tokom cele godine bio u konstruktivnom dijalogu sa SVK i ST kako bi osigurao strogo poštovanje najviših standarda ljudskih prava.

U februaru 2020, ombudsman je posetio pritvorski objekat, gde ga je upravnik pritvorske jedinice SVK upoznao s objektom i njegovim funkcionisanjem.

U oktobru 2020, nakon što je predsednik Skupštine Kosova uputio predloženi ustavni amandman Specijalizovanom veću Ustavnog suda radi ocene ustavnosti, to veće je pozvalo ombudsmana da dostavi izjašnjenje o dopuštenosti i osnovanosti predloženog amandmana. To izjašnjenje je objavljeno na veb sajtu SVK u okviru odeljka Javna sudska dokumentacija.

Uprkos pandemiji virusa korona, Kancelarija ombudsmana je tokom cele godine organizovala aktivnosti na planu komunikacije i približavanja javnosti. Uz pomoć Službe za informisanje javnosti i komunikaciju pri Sekretarijatu, Kancelarija ombudsmana je učestvovala u nizu onlajn aktivnosti programa *Outreach* namenjenih građanskom društvu u regionu.

4 | Odeljenje za sudske poslove

Odeljenje za sudske poslove obezbeđuje pravnu i operativnu podršku SVK i ST posredstvom službi u svom sastavu. To su Služba za organizaciju rada u sudnici; Služba za prevođenje; Služba odbrane; Služba za učešće žrtava; Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima i Uprava pritvorske jedinice.

Tokom 2020, Odeljenje se prvenstveno bavilo izradom nekoliko paketa propisa i obezbeđivanjem ljudskih i tehničkih resursa koji su bili neophodni za otpočinjanje sudskih postupaka.

Ove godine, postupci su vođeni pred više panela, i to panelom Ustavnog suda, panelom Apelacionog suda, sudijom za prethodni postupak i sudijom pojedincem, u tri postupka koji uključuju pet optuženih i dva osumnjičena (koji su u međuvremenu i optuženi). Razne službe u sastavu ovog Odeljenja pružale su podršku u raznim aspektima ovih postupaka, uključujući prevođenje na tri službena jezika suda i tehničke aspekte vezane za prenos uživo putem vebajta SVK.

4.1 | Služba za organizaciju rada u sudnici

Služba za organizaciju rada u sudnici vodi sudsku dokumentaciju SVK, u koju spadaju svi podnesci i dokazi, i pomaže funkcionisanje postupaka.

Tokom 2020, Služba za organizaciju rada u sudnici prvenstveno se bavila završnim pripremama sudnice i doradom i proširenjem elektronskog sistema za organizaciju rada u sudnici - *Legal Workflow*. Poboljšanja ovog softvera uključivala su usklađivanje sa softverom Službe za prevođenje, kao i pojednostavljivanje postupka elektronskog obelodanjivanja. S početkom sudskih postupaka timovi odbrane dobili su pristup ovom softveru, a za specijalizovanog tužioca i službenike SVK organizovana je obuka za njegovo korišćenje.

S obzirom da je zbog pandemije virusa korona šira publika imala ograničen pristup galeriji za posetioce, striming postupaka na vebajtu SVK dobio je na značaju. Tehnički aspekti prenosa koje je organizovala Služba za organizaciju rada u sudnici, a posebno

postavljanje kamera, realizacija, video-miks, boje i osvetljenje, bili su primer najbolje prakse u tom sektoru.

Tokom 2020, održano je sedam prvih pristupanja sudu optuženih, jedno zajedničko dodatno prvo pristupanje sudu optuženih i statusna konferencija, dva prva pristupanja sudu osumnjičenih, četiri statusne konferencije i jedno zatvoreno ex parte zasedanje. Za neke dokumente promenjena je oznaka tajnosti kako bi mogli da se objave onlajn, a zabeležen je i značajan porast ukupnog broja podnesaka. Obrađeno je ukupno 807 podnesaka i njihovih prevoda, kao i 45 transkripata na tri službena jezika SVK.

Služba za organizaciju rada u sudnici obradila je tokom 2020. godine ukupno 807 podnesaka i njihovih prevoda, skoro 1.500 zahteva za prevod, 70 dokumenata iz paketa propisa i tri pritužbe službenika.

4.2 | Služba za prevođenje

Služba za prevođenje obezbeđuje usluge usmenog i pismenog prevođenja na/sa tri službena jezika SVK. Rad Službe za prevođenje ne odvija se samo u sedištu suda u Hagu, već i na misijama u inostranstvu, a zahvaljujući virtuelnim medijima i širom sveta. Služba za prevođenje pruža usluge svim institucijama – većima, ST i Sekretarijatu.

Služba za prevođenje je tokom 2020. godine prevela razne vrste materijala, npr. podneske, materijal vezan za program *Outreach*, nekoliko paketa ključnih normativnih dokumenata, dokumente vezane za učešće žrtava i druge publikacije suda.

Tokom 2020. intenzivirana je podrška koju Služba za prevođenje pruža Specijalizovanom tužilaštvu. Zajedno sa Službom za organizaciju rada u sudnici i jednim stručnjakom za softver, Služba za prevođenje je doprinela izradi softvera za automatizaciju dostavljanja zahteva za prevođenje.

Otpočinjanjem sudskih postupaka Služba ne samo da je pružila usluge simultanog prevođenja na sva tri službena jezika, već je učestvovala u opsežnom testiranju tehničke opreme u sudnici i prostoriji za medije.

Tokom 2020. godine, Služba za prevođenje prevela je više od 8.200 stranica na albanski, srpski, engleski i druge jezike.

4.3 | Služba odbrane

Služba odbrane rukovodi sistemom pravne pomoći za zastupanje osumnjičenih i optuženih slabog ili delimično slabog imovinskog stanja. U okviru ove funkcije, Služba vodi Imenik branilaca i zastupnika koji imaju pravo zastupanja pred SVK kao specijalizovani branioci/zastupnici. Najnovija verzija Imenika specijalizovanih branilaca i zastupnika koji imaju pravo zastupanja pred SVK objavljena je u novembru. U aktuelnom imeniku nalazi se 105 specijalizovanih branilaca/zastupnika, a konkurs za prijavu je i dalje otvoren.

Služba odbrane je neutralna i nije uključena u konkretno vođenje bilo kog predmeta pred SVK. Sekretar je u septembru, uz konsultacije sa predsednikom, usvojila Pravilnik o pravnoj pomoći SVK.

Istovremeno sa početkom javnih postupaka 2020, Služba odbrane se pobrinula da sva lica koja su dovedena u pritvorski objekat SVK što pre dobiju branioca. Čim bi neki optuženi, odnosno osumnjičeni bio doveden, šef Službe odbrane bi se sastao s njim i objasnio mu da ima pravo na branioca i pravnu pomoć. Pritvorenicima je objašnjeno da imaju pravo da ih zastupa branilac po službenoj dužnosti sve dok sekretar ne imenuje, ili im ne dodeli, branioca po njihovom izboru.

Sekretar je u tekućim javnim postupcima imenovala pet branilaca za pet optuženih i odobrila osam kobranilaca koji su članovi timova odbrane. Imenovane braniocice plaćaju optuženi sopstvenim sredstvima.

Uz to, sekretar je odobrila pravnu pomoć za dva optužena i potom dodelila dva branioca i odobrila jednog kobranioca za jedan od timova odbrane. Dodeljeni branioci i njihovi kobranioci plaćaju se putem sistema pravne pomoći SVK. Njihova dodela je uslovna, dok se na završi ocena imovinskog stanja. U toku je prijem članova u sve timove odbrane.

Tokom 2020, Služba odbrane je od osumnjičenih s kojima je ST trebalo da obavi razgovor primila više zahteva za dodelu branioca. Sekretar je tim osumnjičenima imenovala 16 branilaca i odobrila dva kobranioca. Imenovane braniocice i kobraniocice plaćaju osumnjičeni sopstvenim sredstvima. Pored toga, sekretar je dodelila dva branioca i odobrila jednog kobranioca. Dodeljeni branioci plaćaju se putem Sistema pravne pomoći SVK. Njihova dodela je uslovna, dok se na završi ocena imovinskog stanja.

Služba odbrane je, u saradnji sa Službom za učešće žrtava, razradila postupak kojim se timovima odbrane omogućuje efikasan prelazak na sistem SVK, tako što im je omogućen pristup elektronskom sistemu za organizaciju rada u sudnici *Legal Workflow*. Pored toga, Služba odbrane je, zajedno s Timom za upravljanje informacijama, kreirala stranicu za braniocice i zastupnike na internom vebsajtu SVK, s opsežnim informacijama koje im mogu biti od pomoći u pripremi odbrane.

Pravilnik o pravnoj pomoći odražava suštinske principe izložene u Zakonu i univerzalne kriterijume krivičnog pravosuđa, obezbeđivanjem prava optuženog na pravično suđenje, što podrazumeva i pravo na delotvornog branioca.

Pravilnik o pravnoj pomoći

Odredbe ovog pravilnika objedinjuju najbolja iskustva iz prakse dodeljivanja pravne pomoći, čime se garantuje poštovanje principa pravičnog suđenja zacrtanih u Ustavu Kosova i Zakonu, i ujedno obezbeđuje pravilno raspolaganje sredstvima programa pravne pomoći.

Osumnjičenim ili optuženim licima u nadležnosti SVK koja pokažu da nemaju sredstava da plate troškove odbrane i da ne dobijaju pravnu pomoć iz drugih izvora biće dodeljena pravna pomoć u punom ili delimičnom iznosu kako bi mogli da plate troškove advokata po svom izboru koji je kvalifikovan da bude uvršćen u imenik branilaca odnosno zastupnika SVK. Pravna pomoć pokriva naknadu branioca odnosno zastupnika, kao i saradnika iz njihovih timova, i isplaćuje se direktno braniocu, odnosno zastupniku.

Naknadu za pravnu pomoć izračunava sekretar, u konsultaciji sa relevantnim panelom i braniocem, uzimajući u obzir stepen složenosti predmeta i usluge branioca u svakoj od faza postupka – u fazi pre podizanja optužnice, u fazi prethodnog postupka, prvostepenog postupka i drugostepenog i trećestepenog žalbenog postupka. Pored toga, do određenog iznosa se mogu nadoknaditi i troškovi koji nastanu u toku istrage ili troškovi prevodilačkih usluga.

U Pravilniku je na transparentan način izložen postupak za podnošenje zahteva za pravnu pomoć i navedeni su dokumenti koje treba dostaviti Službi odbrane. Konkretnije, uz zahtev za pravnu pomoć, potrebno je dostaviti izjavu o imovinskom stanju. Služba odbrane vrši detaljnu procenu imovinskog stanja podnosioca kako bi odlučila da li će se pravna pomoć odobriti u celini ili delimično. Ukoliko podnosilac zahteva ne saraduje ili dostavi lažne podatke, zahtev za pravnu pomoć biće odbijen. Ako se podnosilac ne slaže sa odlukom sekretara, ima pravo na žalbu sudskom panelu.

Pravilnikom su predviđeni maksimalni iznosi honorara i drugih legitimnih troškova koji mogu biti isplaćeni po dostavljanju računa. U Pravilniku je izložen i postupak na osnovu koga Služba odbrane vrši nadzor i prati trošenje naknade za pravnu pomoć.

Pravilnik se mutatis mutandis primenjuje i na zastupnike žrtava i reguliše sistem plaćanja zastupnika žrtava i članova njihovih timova.

4.4 | Služba za učešće žrtava

Služba za učešće žrtava vodi sistem učešća žrtava. Služba vodi Imenik zastupnika žrtava koji imaju pravo zastupanja pred SVK, kao i sistem plaćanja za zastupanje žrtava. U aktuelnom javnom imeniku nalaze se 92 zastupnika koji su se kvalifikovali da zastupaju žrtve. Služba za učešće žrtava takođe pomaže žrtvama i savetuje ih u vezi s postupkom u kojem učestvuju.

Tokom 2020, Služba za učešće žrtava nastavila je da radi na približavanju javnosti, prvenstveno virtuelnim putem, prilagodivši se tako izazovima izazvanim virusom korona. Služba je, između ostalog, održavala okrugle stolove s novinarima, snimila je i objavila video o načinu prijavljivanja žrtava za učešće u postupku i na veb sajtu SVK napravila posebnu stranicu s informacijama o tome. Video o postupku prijavljivanja žrtava za učešće u postupku emitovan je tokom perioda od dve nedelje u udarnim terminima na dvanaest televizijskih kanala na Kosovu.

Potvrđivanje prve optužnice pred SVK, koja je potom objavljena u septembru, označilo je početak prijavljivanja žrtava za učešće u postupcima. Objavljivanjem još jedne optužnice proširena je grupa žrtava koje mogu da se prijave. Služba za učešće žrtava je u oba predmeta primila zvanične prijave, kao i nekoliko upita u vezi s načinom prijavljivanja.

Žrtve koje učestvuju u postupcima pred SVK uživaju izvesna prava, kao što su pravo da budu obaveštene, da im se prizna status žrtve, te da dobiju naknadu štete. Žrtve kojima je odobreno učešće grupišu se u jednu ili više grupa. Svaka grupa učestvuje u postupku posredstvom svog zastupnika. Zastupnik žrtava može da prisustvuje ročištima i redovno informiše žrtve o toku postupka. Zastupnik žrtava traži njihovo mišljenje, upoznaje se s njihovim bojaznima i iznosi ih pred sudiju.

Žrtve sa proceduralnim statusom učesnika u postupku

Lice koje je pretrpelo telesnu, materijalnu ili nematerijalnu štetu kao direktnu posledicu krivičnog dela navedenog u optužnici koju je potvrdio sudija za prethodni postupak može da stekne proceduralni status žrtve koja učestvuje u postupku pred Specijalizovanim većima Kosova.

Posle potvrđivanja i objavljivanja optužnice, lica mogu podneti prijavu kako bi im sudija za prethodni postupak ili sudski panel priznali status žrtve koja učestvuje u postupku.

4.5 | Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima

Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima štiti bezbednost, fizičku i psihičku dobrobit, dostojanstvo i privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i, po potrebi, drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka. Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima takođe pomaže i omogućuje da žrtve bezbedno i na vreme pristupe SVK kad god je to potrebno. To podrazumeva pružanje administrativne i logističke podrške svedocima koji pristupaju sudu, na primer, tako što svedoke obaveštava o eventualnim pitanjima njihove bezbednosti, prirodi postupka u sudnici, rasporedu mesta u sudnici, učesnicima u postupku, kao i ulozima, pravima i obavezama svedoka u postupku.

Sa intenziviranjem aktivnosti tokom 2020. godine, porastao je i obim posla Službe za pružanje zaštite i podrške svedocima, i to u svim aspektima, uključujući zaštitu svedoka, psiho-socijalnu podršku i druge vidove pomoći svedocima. Očekuje se da će se ovaj trend nastaviti kako budu napredovali sudski postupci.

Ključni ciljevi Službe tokom 2020. bili su održavanje i konsolidovanje operativnih kapaciteta u cilju pružanja zaštite, podrške i pomoći žrtvama, svedocima i drugim ugroženim licima, kao i održavanje sposobnosti da efikasno štiti lica izložena višem stepenu opasnosti, po potrebi, u saradnji s nacionalnim i međunarodnim partnerima.

4.6 | Uprava pritvorske jedinice

Sekretar je zadužen za vođenje i upravljanje pritvorskom funkcijom i objektom SVK u skladu sa međunarodnim standardima. Sekretar izvršava tu svoju funkciju posredstvom Uprave pritvorske jedinice, koja je nadležna za vođenje i upravljanje pritvorskim objektom SVK, smeštenim u holandskom zatvoru u Hagu.

Pravilnik o pritvoru usvojen je u septembru, a objekat je dobijen na korišćenje na osnovu sporazuma sa Zatvorskom službom Holandije i Ministarstvom inostranih poslova Holandije. U novembru je u pritvorskom objektu bilo sedam pritvorenika.

Uprava pritvorske jedinice stara se da se sa licima pritvorenim po nalogu SVK postupa u skladu sa najvišim međunarodnim standardima, najboljom pritvorskom praksom i merodavnim zakonom.

Drugi ključni zadatak Uprave pritvorske jedinice je da obezbedi da pritvorena lica učestvuju u postupku pred SVK sigurno i bezbedno. Za vreme pandemije virusa korona, to je podrazumevalo omogućavanje da pritvorenici, kad je to potrebno, učestvuju u postupku daljinski, iz pritvorskog objekta.

Pravilnik o pritvoru i svakodnevno rukovođenje pritvorskim objektom prilagođeni su tako da obuhvate mere za smanjenje rizika od virusa korona u Pritvorskoj jedinici.

Pravilnik o pritvoru

Pravilnik o pritvoru reguliše posete i komunikaciju pritvorenika sa braniocima i članovima porodice. Njime su uređeni i disciplinski režim i postupak za ulaganje pritužbi. Pravilnik o pritvoru zadovoljava, pa i premašuje, najviše međunarodne standarde, uključujući, konkretno, Evropska zatvorska pravila i standardna minimalna pravila Ujedinjenih nacija o postupanju sa zatvorenicima, poznatija kao pravila Nelsona Mandele.

Pravilnik o pritvoru izrađen je uz konsultacije s Međunarodnim komitetom Crvenog krsta, koji može da sprovodi redovne, nenajavljene i nezavisne inspekcije pritvorskog objekta radi provere uslova pritvora kako bi se obezbedilo strogo poštovanje ljudskih prava, važećih odredbi međunarodnog prava i prihvaćenih standarda postupanja prema pritvorenicima. Isto tako, ombudsman SVK može, u svakom trenutku i bez prethodne najave, da uđe u pritvorski objekat i izvrši inspekciju kako bi ocenio uslove pritvora.

5 | Odeljenje za administraciju

Odeljenje za administraciju obezbeđuje stručnu administrativnu i tehničku podršku SVK i ST posredstvom službi u svom sastavu. To su Kadrovska služba, Služba za informacionu tehnologiju, Služba za održavanje i zajedničke poslove, Služba za obezbeđenje i sigurnost, Služba za finansije i budžet i Služba za nabavke.

Tokom 2020, težište rada Odeljenja bilo je na primeni mera za smanjenje rizika od virusa korona i pripremanja za javne postupke.

Rad u obe ove oblasti podrazumevao je aktivnosti i u samom objektu SVK i u virtuelnoj i tehničkoj sferi. Nastavilo se dalje angažovanje kadrova kako bi se podmirile operativne potrebe organizacije.

Veoma značajne aktivnosti ticale su se i finansija i budžeta, nabavki, registra rizika i priprema za primenu sistema za planiranje resursa institucije.

5.1. | Kadrovska služba

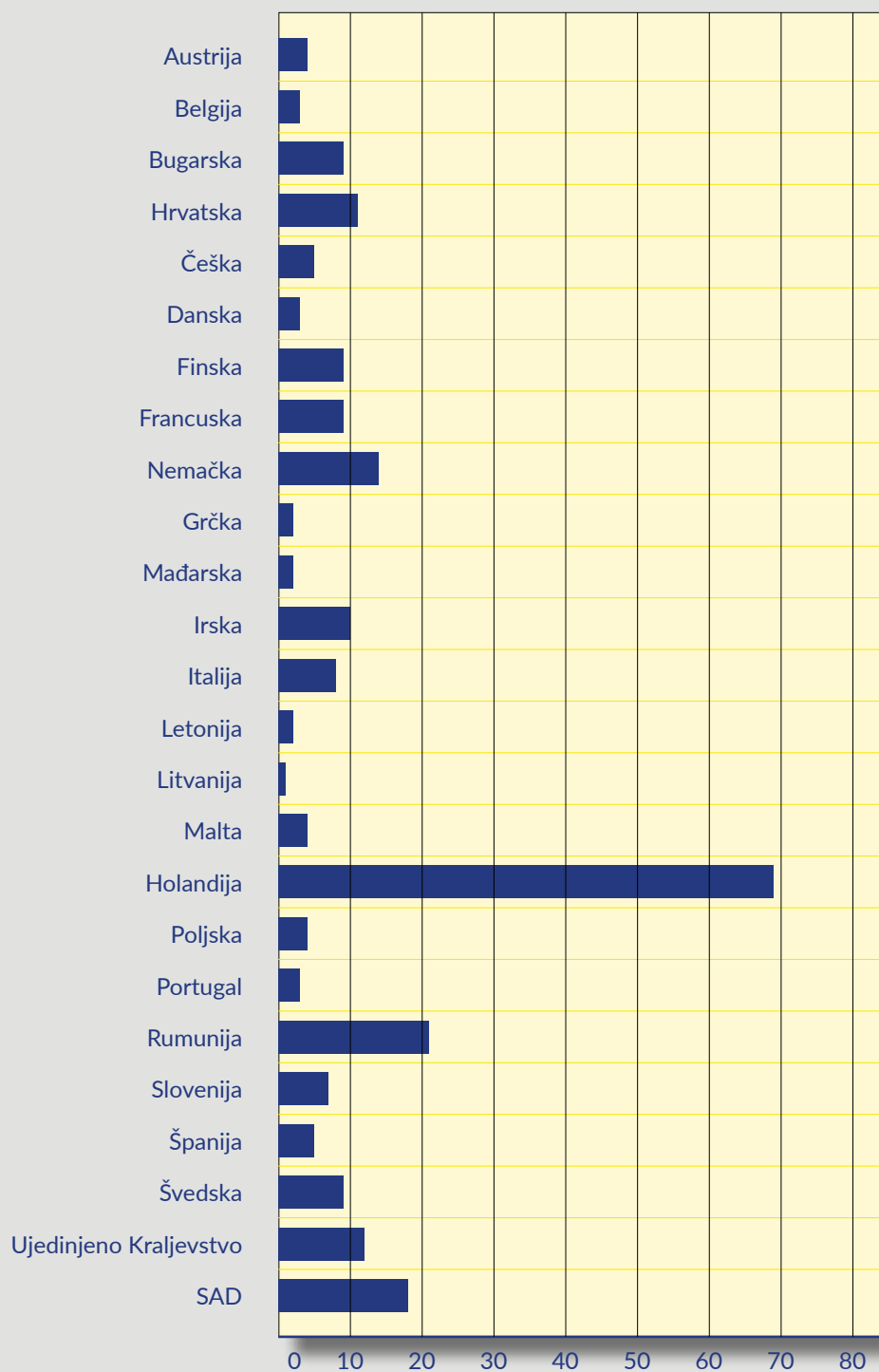
Kadrovska služba pruža podršku, savete i usluge svim zaposlenim u SVK i ST. Tokom 2020. godine, Kadrovska služba je nastavila da ispunjava svoja zaduženja tako što je pomagala prilikom angažovanja novih kadrova, radila sa kadrovima i savetovala ih o širokom spektru kadrovskih pitanja, od kompenzacije i beneficija do dobiti i zdravstvenog osiguranja, pružala podršku zaposlenima i rukovodiocima prilikom postupka ocenjivanja radnog učinka i radila na organizovanju obuke i razvitka zaposlenih. Služba je imala i značajnu ulogu u pružanju podrške zaposlenima tokom pandemije.

Tokom 2020. godine organizovana su tri opšta konkursa za prijem novih kadrova: rok za prvi bio je

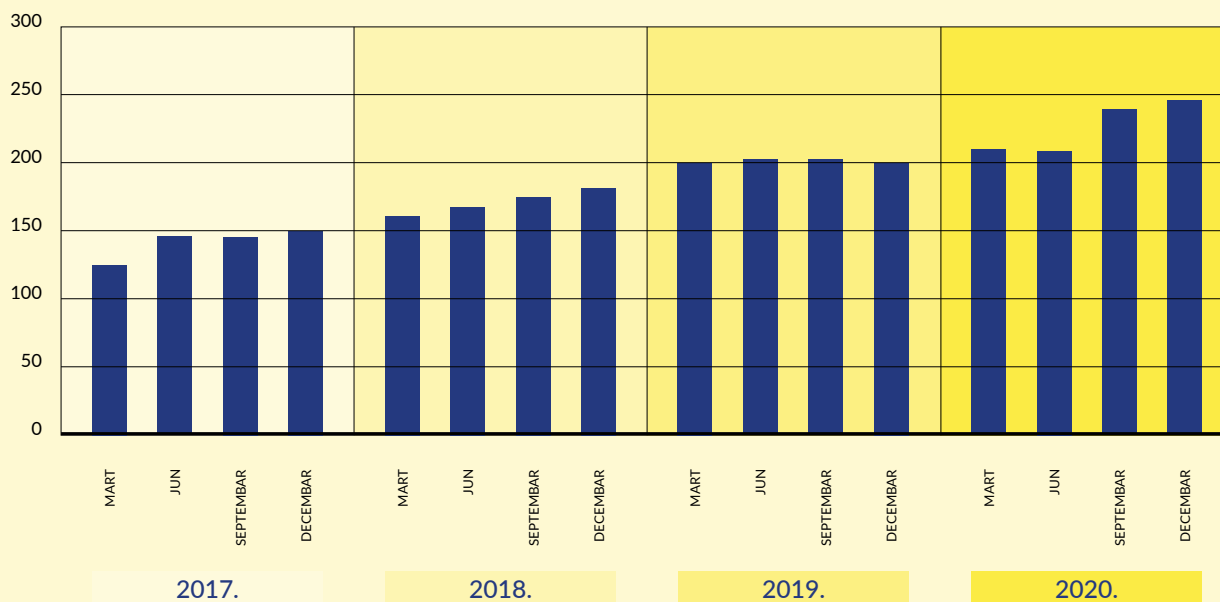
produžen do početka februara, drugi je zatvoren u novembru, a treći, za stažiste, zatvoren je u oktobru. Ukupno je obrađeno 3.880 prijava, na osnovu čega je 2020. godine primljeno 65 novih zaposlenih (32 muškog i 33 ženskog pola) i 14 stažista (13 muškog i jedan ženskog pola). Ukupan broj zaposlenih porastao je sa 203, koliko ih je bilo 2019, na 244, koliko ih je bilo krajem 2020.

Broj detaširanih kadrova ostao je na skoro istom nivou – broj je porastao sa 12 na 14 detaširanih lica iz sedam država članica EU (Finske, Nemačke, Mađarske, Irske, Italije, Malte i Ujedinjenog Kraljevstva) i jedne treće države kontributora (Sjedinjene Američke Države).

Zastupljenost zaposlenih u SVK i ST po državama 31. decembar 2020.

Ukupan broj zaposlenih u SVK i ST

Automatizacija i nova tehnologija su od ključnog značaja za efikasnost i preciznost rada službi za zapošljavanje. U oktobru 2020, SVK i ST su po prvi put raspisali opšte konkurse putem eksterne platforme za oglašavanje - *Goalkeeper*, čime je obezbeđena delimična automatizacija protoka informacija u vezi s konkursima.

Pored toga, Kadrovska služba je organizovala ili omogućila više od 20 kurseva iz oblasti upravljanja i rukovođenja, sprečavanja psihičkog i seksualnog uznemiravanja, uvođenja rodne perspektive, radnog učinka, dobrobiti zaposlenih i informacione

tehnologije. U ponudi su bili i kursevi srpskog i albanskog jezika. Pored toga, usled sve većeg broja zaposlenih koji su radili daljinski, Kadrovska služba je obezbedila licence za onlajn obuku svih zaposlenih.

S obzirom na svoju dužnost da se stara o dobrobiti zaposlenih, Kadrovska služba je tokom cele godine zaposlenima pružala usluge psihološkog savetovanja i brige o dobrobiti. U saradnji s Kabinetom sekretara, Kadrovska služba je revidirala Pravilnik za zaposlene i unela nekoliko značajnih izmena, na primer, u vezi s evidentiranjem odsustva i racionalizacijom prava.

5.2 | Služba za informacionu tehnologiju

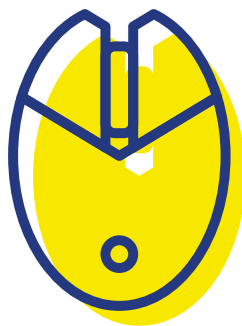
Služba za informacionu tehnologiju pruža bezbedne IT i audiovizuelne usluge neophodne za rad SVK.

Tokom 2020, Služba za informacionu tehnologiju bila je suočena s izuzetnim izazovom bezbednog prelaska svih zaposlenih u virtuelno radno okruženje zbog pandemije virusa korona, kao i obezbeđivanjem neophodnih konekcija, hardvera i namenski projektovanih aplikacija koje omogućavaju daljinsku komunikaciju između objekta SVK, pritvorskog objekta i privatnih korisnika. Rad Službe za informacionu tehnologiju obuhvata širok spektar svakodnevnih aktivnosti, od video-sastanaka zaposlenih, preko virtuelnih poseta pritvorenicima od strane članova porodice, do prenosa uživo sudskih postupaka na veb sajtu SVK.

Služba za informacionu tehnologiju imala je važnu ulogu i u pripremi sudnice za početak postupka. Obavljen je značajan tehnički rad u vidu testiranja i poboljšanja opreme u sudnici, uključujući unapređenje kapaciteta striminga i veb sajta, kao i daljinskog učestvovanja u sednicama. Pored toga, Služba je obezbedila kompjutere i pritvorenicima, prilagođene njihovim potrebama.

Kad su počeli javni postupci, odmah je bilo moguće zasedanja, konferencije za novinare i druge objave prenositi elektronski, u stvarnom vremenu, na sva tri službena jezika SVK.

U roku od samo jednog vikenda u martu, s obzirom na pandemiju virusa korona, Služba za informacionu tehnologiju uspjela je da obezbedi daljinski pristup za trostruko više zaposlenih – 180 u odnosu na prethodnih 60. Ovo povećanje kapaciteta izvedeno je u skladu s najboljim iskustvima iz prakse po pitanju bezbednosti daljinskog rada. Do kraja 2020, broj lica koja su mogla da rade daljinski premašio je 300, pri čemu je često istovremeno radilo po 100 korisnika.

5.3 | Služba za održavanje i zajedničke poslove

Služba za održavanje i zajedničke poslove zadužena je za efikasno i celishodno pružanje pomoćnih usluga SVK i ST. To uključuje rešavanje pitanja u vezi sa nekretninama zajedno sa državom domaćinom, održavanje i izgradnju zgrada i planiranje radnih prostorija u cilju održavanja kvalitetnog radnog prostora za zaposlene i posetioce koji dolaze u organizaciju. Služba takođe pruža usluge kao što su ishrana zaposlenih, prijem gostiju i higijena. Takođe se stara o poštanskim i dostavnim uslugama, transportu, putovanjima i logistici i tesno saraduje sa Službom za obezbeđenje i sigurnost i Protokolom.

Služba za održavanje i zajedničke poslove je još jedna od službi koje su bile u prvim borbenim redovima kad je reč o primeni mera vezanih za virus korona. Iako je veliki broj zaposlenih prešao na daljinski rad, izvestan broj njih je morao i dalje da radi u samoj zgradi. Da bi se to omogućilo, ova Služba je, zajedno s rukovodiocima, osmislila i sprovela primerene mere

smanjenja rizika, između ostalog, prilagođavanje fizičkih aspekata zgrade.

Mere smanjenja rizika i prilagođavanja prostorija koje je sprovela ova Služba bile su od ključnog značaja za održavanje više javnih ročišta u sudnici tokom pandemije, kojima su prisustvovali kako predstavnici javnosti u galeriji za posetioce, tako i predstavnici medija u namenskim prostorijama za medije.

Uprkos tome što je sve vreme morala da vodi računa o primeni mera vezanih za pandemiju, Služba je uspela da istovremeno i dalje poboljšava i pojednostavljuje procedure vezane za opštije ciljeve. Služba je u tom pogledu na operativnom nivou ojačala radne odnose s državom domaćinom, uključujući Centralnu agenciju Vlade za nepokretnosti, što je dovelo do potpisivanja sporazuma o trajnom usluživanju i održavanju zgrada SVK i ST.

Obaveštenje o merama vezanim za virus korona koje se primenjuju na sudu

5.4 | Služba za obezbeđenje i sigurnost

Služba za obezbeđenje i sigurnost zadužena je za sve poslove obezbeđenja i sigurnosti objekata i zaposlenih SVK, kao i svih drugih lica koja se nađu u objektu SVK. Zaposleni u ovoj Službi takođe rade kao sudska policija, rukovode bezbednošću tokom sudskih zasedanja i bave se transferom pritvorenika, u skladu s uputstvima sekretara.

Tokom cele 2020, Služba je bila intenzivno angažovana na nadzoru i sprovođenju mera vezanih za pandemiju virusa korona koje su propisane u državi domaćinu. Zahvaljujući radu na smanjenju operativnog rizika i rizika po kontinuitet rada, u potpunosti su ostvareni zadaci propisani mandatom institucije.

Tokom 2020, Služba za obezbeđenje i sigurnost uspešno je izvršila dovođenje sedam pritvorenika u pritvorski objekat pod nadzor SVK, kao i njihov transfer radi stupanja pred sudiju za prethodni postupak, odnosno sudiju pojedinca. Ove operacije izvedene su uz intenzivnu saradnju sa državom domaćinom i drugim državama. Pored toga, Služba je ove operacije uspela da izvede uz puno pridržavanje mera u vezi s virusom korona. Nekoliko pritvorenika pohvalilo je profesionalizam timova za transfer.

Broj zaposlenih je tokom 2020. porastao kako bi se podmirile potrebe nastale usled početka javnih postupaka, a operativne procedure su prilagođene tako da se zadaci nadzora izvršavaju uz puno pridržavanje postojećih mera kontrole i u skladu sa najboljim iskustvima iz prakse u vezi s pandemijom virusa korona.

Pored toga, koordinisanje po pitanju zvaničnih poslovnih putovanja nastavilo se nesmanjenim intenzitetom. Štaviše, kontrola rizika prilikom putovanja je optimalizovana prilagođavanjem internih propisa vezanih za obaveznu obuku.

Služba za obezbeđenje i sigurnost i dalje razvija i održava efikasnu saradnju s nacionalnim i međunarodnim partnerima, čime doprinosi celishodnom praćenju i proceni pretnji i pruža stručnu podršku za zaštitu osnovne delatnosti SVK i ST.

Timovi za pratnju u sastavu Službe za obezbeđenje i sigurnost zaduženi su za bezbedan i siguran transfer pritvorenika u skladu s najvišim standardima ljudskih prava. Za taj ključni zadatak članovi timova za pratnju pohađaju posebnu obuku.

Provera prilikom ulaska u zgradu suda

5.5 | Služba za finansije i budžet

Služba za finansije i budžet pomaže sekretaru u finansijskom upravljanju i raspolaganju sredstvima dodeljenim SVK, u skladu sa internim finansijskim propisima i propisima i pravilima Evropske unije.

Tokom 2020, Služba za finansije i budžet je radila na ostvarivanju svedene i samostalne uprave uspostavljanjem niza sistema, pravila i postupaka kojima se osigurava pravilno korišćenje sredstava i racionalno finansijsko poslovanje. S tim u vezi sekretar je tokom 2020. ažurirala ili izdala više od pet administrativnih direktiva kojima se uređuju ključni aspekti finansijskih tokova SVK i ST.

S obzirom na prvenstveno daljinski rad usled pandemije virusa korona, Služba se odmah adaptirala i omogućila elektronsku distribuciju i potpisivanje finansijske dokumentacije.

SVK su nastavila da upravljaju sredstvima dobijenim od država članica EU tokom 2020. u skladu sa odobrenim budžetom u ukupnom iznosu od 67.535.004 evra za period od 15. juna 2018. do 14. juna 2020, i 42.900.000 evra za period od 15. juna 2020. do 14. juna 2021.

Uz bespovratna sredstva EU, SVK su dobila i sredstva od vlade Norveške, u ukupnom iznosu od 80.000.000 norveških kruna, kao pomoć za preseljenje u novu zgradu, i od vlade Švajcarske, u ukupnom iznosu od 144.700 evra, za aktivnosti programa *Outreach* SVK tokom 2020. i 2021.

SVK imaju striktna finansijska pravila i postupke. U skladu sa Sporazumom o grantu, spoljna revizorska firma redovno vrši nezavisne provere budžetskih rashoda. Pored toga, Evropski sud revizora i Služba Evropske komisije za usluge interne revizije takođe vrše indirektno provere SVK i ST, kao organizacije koju finansira EU. Tokom revizija i provera rashoda u 2020. nisu utvrđene nikakve nepravilnosti. Na kraju svakog budžetskog izveštajnog perioda, završni računi i izveštaji o rashodima podnose se Službi Evropske komisije za instrumente spoljne politike.

U 2020. su uspešno zatvoreni drugi Sporazum o grantu, potpisan između sekretara i Evropske komisije za period od 15. juna 2017. do 14. juna 2018, i Sporazum o grantu koji je sekretar potpisala sa vladom Švajcarske namenjen aktivnostima programa *Outreach* SVK tokom 2018. i 2019. Nisu utvrđene nikakve nepravilnosti. Pored toga, pripremljeni su i distribuirani završni izveštaji za treći Sporazum o grantu, koji je sekretar potpisala s Evropskom komisijom za period od 15. juna 2018. do 14. juna 2020, kao i Sporazum o grantu između sekretara i vlade Norveške, kao pomoć za preseljenje sudske aktivnosti u novu zgradu.

Tokom 2020, Služba za finansije i budžet nastavila je da se stara o pravilnom korišćenju sredstava i racionalnom finansijskom poslovanju.

5.6 | Služba za nabavke

Služba za nabavke je zadužena za sve nabavke i sklapanje ugovora SVK i ST o robi, uslugama i radovima. Pored toga, Služba se stara da ove institucije u postupcima nabavki poštuju pravila EU. Takođe pomaže ovim institucijama u vođenju i praćenju ugovora, kao i u organizovanju redovne interne obuke za osoblje i korisnike budžeta u pogledu njihovih dužnosti u postupku nabavki i sklapanju ugovora.

Kao i u slučaju mnogih drugih službi, centralna komponenta rada Službe za nabavke 2020. godine bila je primena mera smanjenja rizika od virusa korona i završne pripreme za početak javnih postupaka. Sredinom marta, kad je uveden daljinski rad, ova Služba je uspela da tokove nabavke u kratkom roku prilagodi novonastaloj situaciji.

Od preko 340 postupaka nabavki koje je Služba pokrenula tokom 2020, zaključeno je više od 120 ugovora u ukupnoj vrednosti od 7,3 miliona evra. Veliki broj tih ugovora povezan je sa otpočinjanjem sudskih postupaka. Broj ugovora sklopljenih 2020. viši je nego prethodne godine, kao i njihova ukupna vrednost.

Tokom 2020. postignut je značajan napredak i po pitanju postupaka za niz obimnijih tendera. Finalizovana je procedura službe u vezi s integrisanom primenom sistema za planiranje resursa institucije i potpisan je ugovor o primeni. Pored toga, odobreno je raspisivanje tendera za sveobuhvatni paket osiguranja.

Tokom 2020, postupcima nabavki služba je doprinela aktivnostima vezanim za otpočinjanje javnih sudskih postupaka.

6 | Služba za internu reviziju

Interna revizija je sastavni deo odgovornog institucionalnog upravljanja SVK i ST. Interni revizor sprovodi razne kontrole i o rezultatima izveštava sekretara. U svom radu revizor se pridržava međunarodnih profesionalnih standarda unutrašnje kontrole i finansijskih propisa EU i predlaže mere za unapređenje upravljanja.

Tokom 2020, interni revizor je u skladu s planom interne revizije sproveda osam revizija, između ostalog kontrolu grantova dobijenih od vlade

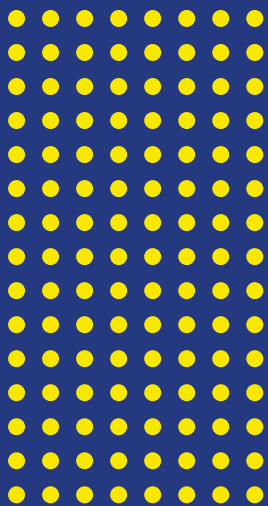
Norveške i vlade Švajcarske, uplata u penzioni fond, kao i rashoda. Tokom 2020. izvršeno je i osam dodatnih revizija.

Osim revizijom, interni revizor se bavila i aktivnostima vezanim za smanjenje rizika u službama SVK, kao i revizijom Strategije za sprečavanje prevara.

Zadatak Službe za internu reviziju je da pomaže sekretaru u obezbeđivanju racionalnog finansijskog poslovanja. Služba to postiže tako što nezavisno i objektivno ocenjuje funkcionisanje i sistem interne kontrole institucije i daje procene, analize i preporuke u cilju jačanja poslovanja i kontrole.

Integracija rodne perspektive u SVK i ST

Integracija rodne perspektive u SVK i ST

Najviši rukovodioci Specijalizovanih veća Kosova (SVK) i Specijalizovanog tužilaštva (ST) zalažu se za inkluzivno upravljanje i za to da se svi zaposleni osećaju uvažanim, da se prema njima postupa pravično i da im se omogući da se profesionalno usavršavaju i budu uspešni. Integracija rodne perspektive (urodnjavanje) je inkluzivna strategija koju institucije primenjuju kako bi u obzir bili uzeti

interesi oba pola s krajnjim ciljem da se pospeši rodna ravnopravnost. Ova strategija podrazumeva uključivanje rodnog aspekta u interne pravilnike i propise, ali i primenu konkretnih mera u cilju povećanja postotka žena zaposlenih u SVK i ST, na primer, u sektoru obezbeđenja, u kojem ih obično ima znatno manje nego muškaraca.

1. | Kontakt za rodna pitanja

Kontakt za rodna pitanja je novo radno mesto otvoreno pri Kabinetu sekretara 2020. Kontakt osoba za rodna pitanja radi na pospešivanju inkluzivnog radnog okruženja u SVK i ST unapređenjem stručnog znanja unutar institucije. Kontakt osoba za rodna pitanja zastupa instituciju na sastancima sa savetnicima i kontakt osobama za rodna pitanja Evropske službe za spoljno delovanje, na kojima se razmenjuju najbolja rešenja iz prakse, stavovi i ideje, zahvaljujući čemu SVK i ST ostaju u toku s najnovijim pristupima i propisima u ovoj oblasti.

U okviru obeležavanja 20-godišnjice rezolucije 1325 Saveta bezbednosti UN o ženama, miru i bezbednosti, kontakt osoba za rodna pitanja organizovala je specijalni onlajn skup za rukovodioce i zaposlene, na kojima je odato priznanje ženama koje nas nadahnjuju.

Kontakt osoba za rodna pitanja takođe organizuje obuku o integraciji rodne perspektive. Na primer, u decembru je putem aplikacije Zoom održana obuka na tu temu za rukovodioce SVK i ST. Po pitanju zapošljavanja, kontakt za rodna pitanja će biti u vezi sa međunarodnim i evropskim organizacijama,

Srećni smo što radimo na ovom sudu i u ovo vreme. Naš predsednik, sudija Ekaterina Trendafilova, i naš sekretar, dr Fidelma Donlon, su lučonoše u ovoj oblasti. Dosad je na međunarodnim sudovima na najvišim rukovodećim funkcijama bio samo neznatan broj žena, pa to što su ovde istovremeno dve žene najviši rukovodioci, a da niko nije osetio razliku, predstavlja tim veći napredak na ovom polju, koji zavređuje da se istakne.

Kontakt za rodna pitanja, obeležavanje dvadesetogodišnjice rezolucije saveta bezbednosti UN, oktobar 2020.

univerzitetima i drugim relevantnim ustanovama, kako bi objave novih radnih mesta bile dostupne što većem broju zainteresovanih i kako bi se doprinelo rodnom paritetu unutar SVK i ST. Naposljetku, kontakt za rodna pitanja ima stranicu na internom veb sajtu SVK i ST – Kosmosu, na kojem objavljuje važne informacije, materijal i prezentacije o integraciji rodne perspektive i putem koje obaveštava zaposlene o predstojećim internim i spoljnim prezentacijama i mogućnostima obuke u ovoj oblasti.

2. | Proaktivna politika rodnog pariteta u KSC i ST

U cilju kontinuiranog praćenja i ocene nastojanja SVK i ST da se u obe institucije obezbedi veća zastupljenost žena, Kadrovska služba sastavlja mesečne izveštaje sa statističkim podacima o zaposlenima, uključujući podatke o rodnoj zastupljenosti. Kadrovska služba izveštava i o broju žena koje se prijavljuju na konkurse, koje uđu u uži izbor i koje dobiju posao, kao i o rodnoj zastupljenosti u SVK i ST. Pored toga, Kadrovska služba nadzire primenu administrativne direktive o izboru zaposlenih, koja propisuje da u sastavu komisija moraju biti lica različitih nacionalnosti i pola, osim ako postoje opravdani razlozi za odstupanje.

Posvećenost i proaktivne mere koje SVK i ST preduzimaju u cilju povećanja zastupljenosti žena dovele su do znatnog napretka. Na primer, kad je osnovana Služba za obezbeđenje i sigurnost, zastupljenost žena u sličnim službama (državna policija, vojska i druge međunarodne organizacije) bila je otprilike 10-12%. Tokom godina, mali broj žena koje su se prijavljivale na poslove obezbeđenja (približno 10%) predstavljao je problem za postizanje veće zastupljenosti žena u Službi za obezbeđenje i sigurnost. Uprkos tome, SVK i ST su nastavili da podstiču prijavljivanje većeg broja žena, kako bi se premašio prosek od 12%. Zahvaljujući tome, u toj Službi je sada zaposleno 24% žena.

Služba za obezbeđenje i sigurnost je tu veću zastupljenost žena postigla primenom dva pristupa. Prvi je inkluzivnost po pitanju svih zadataka, a drugi rotacioni sistem rada, kojim se koliko je moguće minimalizuje rad van redovnog radnog vremena i omogućava stabilnost u planiranju. Kad je reč o inkluzivnosti, od samog početka se nije pravila razlika između zadataka dodeljivanim ženama, odnosno muškarcima iz operativnog obezbeđenja, na primer, kad je reč o pratnji pritvorenika u nadležnosti SVK. U većem broju pravosudnih ustanova to nije uobičajena praksa. Starajući se za bezbednost i

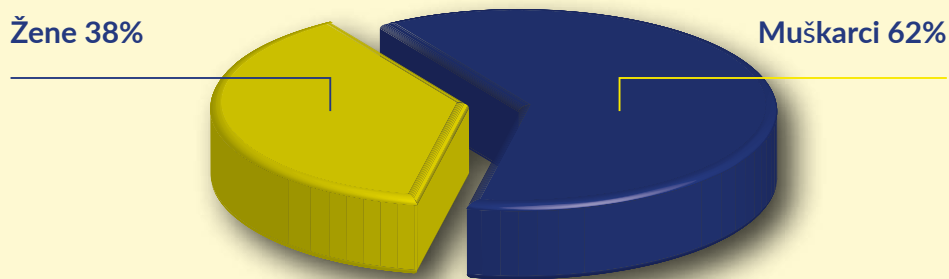
sigurnost lica dok su u pritvoru i tokom pratnje, timovi za pratnju Službe za obezbeđenje i sigurnost igraju ključnu ulogu u svakodnevnoj podršci sudskim postupcima. Uz to, zajednički timovi SVK i ST, sastavljeni od službenika obezbeđenja obe institucije, takođe su angažovani na osetljivim zadacima na terenu.

Rotacioni sistem rada se pokazao nezamenjivim kad je reč o celishodnom rukovođenju resursima Službe za obezbeđenje i sigurnost. On igra suštinsku ulogu pri zapošljavanju i zadržavanju zaposlenih, i od direktnog je značaja za zaposlene koji imaju decu. Taj sistem omogućava dugoročno planiranje i stabilnost rasporeda u cilju uspostavljanja ravnoteže između profesionalnih i ličnih obaveza. Povratne informacije o ovom sistemu dobijene od zaposlenih bile su pozitivne. U pogledu ovog sistema bilo je i reklame koja se prenosi od usta do usta, jer su zaposleni u svojim matičnim zemljama pohvalno govorili o njemu, što je za posledicu imalo veću raznovrsnost kandidata koji su se prijavljivali za mesta obezbeđenja.

Kad je reč o ukupnoj rodnoj zastupljenosti, od tri najviša rukovodioca dve su žene – predsednik i sekretar. Tokom 2020. godine primljeno je 65 novih kadrova, od čega su 51% žene a 49% muškarci. Na kraju 2020, od ukupnog broja zaposlenih u SVK i ST 38% su bile žene a 62% muškarci, u odnosu na 36% žena i 64% muškaraca 2019. godine. SVK imaju 181 zaposlenog – 45% žena i 55% muškaraca, dok ST ima 63 zaposlena – 22% žena i 78% muškaraca.

Rodna zastupljenost u SVK i ST

31. decembar 2020.

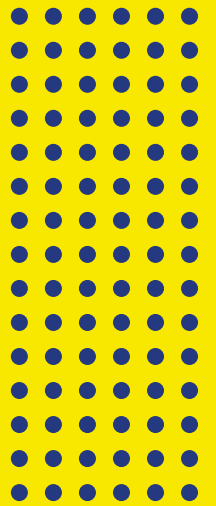

Konkretno, specijalizovani tužilac je konstatovao da mu je cilj da poveća broj žena zaposlenih u timu za operacije i bezbednost svedoka. Zajedno sa sekretarom, specijalizovani tužilac je održao okrugle stolove s višim rukovodiocima službi obezbeđenja, na kojima se diskutovalo o najboljim iskustvima iz prakse i o merama koje će doprineti da se na naredne konkurse prijavi više ženskih kandidata. Radi se o sledećim merama:

- Zajedno sa kontakt osobom za rodna pitanja, organizovati i promovisati skupove na kojima će predstavnici SVK i ST oba pola razgovarati o organizacionoj kulturi u obema institucijama i u njihovim službama, izneti pitanja i dileme, i iznaći načine da se motivišu kandidati raznovrsnijih profila i uklone eventualne prepreke za zadržavanje zaposlenih.
- Podupreti rad kontakt osobe za rodna pitanja podsticanjem i podržavanjem zaposlenih u SVK i ST da budu „ambasadori” inicijativa za rodni paritet u kontaktima sa svojim bivšim kolegama/organizacijama/institucijama, kako bi se poboljšao rodni paritet među kandidatima za radna mesta u ST i na kraju povećao broj žena zaposlenih u timu za operacije i zaštitu svedoka ST, kao i u drugim službama.

U kontaktima s diplomatskim krugovima, najviši rukovodioci i nadalje će podsticati države članice EU i treće države konributore da visokokvalifikovane kandidate detaširaju imajući na umu rodni paritet. U pogledu radnih mesta u službi za obezbeđenje, najviši rukovodioci i dalje ističu da se ne pravi razlika između zadataka koji se dodeljuju ženama i muškarcima iz operativnog obezbeđenja i uveravaju države članice EU i treće države konributore da SVK i ST predano rade na povećanju broja ženskih kandidata, kako za radna mesta u službi za obezbeđenje, tako i šire u obe institucije.

Specijalizovano tužilaštvo

Tokom protekle godine, Specijalizovano tužilaštvo je imalo nekoliko značajnih postignuća, uprkos izazovima izazvanim globalnom pandemijom virusa korona. U februaru, odnosno aprilu, ST je podiglo prve optužnice pred Specijalizovanim većima Kosova (SVK). Policija ST je u septembru uhapsila prvog optuženog i dovela ga u pritvorski objekat SVK u Hagu. U novembru je ST lišilo slobode četvoricu čelnika Oslobođilačke vojske Kosova (OVK) nakon što je sud potvrdio optužnicu kojom se terete za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti širih razmera.

Džek Smit, specijalizovani tužilac

To je postignuto zahvaljujući izuzetnoj predanosti službenika ST i nepokolebivoj podršci šire međunarodne zajednice. Sada čvrsto i javno gazimo ka postizanju pravde za žrtve i njihove porodice, koje su dvadeset godina čekale da se lica koja su najodgovornija za krivična dela iz naše nadležnosti izvedu pred lice pravde. Te žrtve su civili raznih narodnosti – ne samo Srbi, već i veliki broj kosovskih Albanaca i Roma, kao i politički protivnici optuženih.

Želeo bih da zahvalim Misiji Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu (Euleks) i njenom šefu Larsu-Gunaru Vigemarku za ključnu logističku i operativnu podršku koju su tokom protekle godine pružili ST. Takođe sam zahvalan Evropskoj uniji i njenim članicama, a posebno našoj državi domaćinu, Holandiji, kao i trećim državama kontributorima, na resursima i podršci bez kojih ne bismo mogli da ostvarujemo naš mandat.

Zahvalan sam i kolegama iz Specijalizovanih veća Kosova (SVK), posebno predsednici Ekaterini Trendafilovoj i sekretaru Fidelmi Donlon, na ustrojavanju sudske strukture i procedura, čime se omogućava naš rad.

Džek Smit
Specijalizovani tužilac

decembar, 2020.

2 | Ostvarivanje mandata

Specijalizovano tužilaštvo je 2020. podiglo prve optužnice, uhapsilo sedam lica na Kosovu i otpočelo sudske postupke u tri odvojena predmeta, uprkos tome što je moralo da prilagodi rad okolnostima nastalim usled pandemije virusa korona.

Specijalizovano tužilaštvo podnelo je Specijalizovanim većima prve optužnice u februaru, nedugo pre uvođenja mera za sprečavanje širenja virusa korona, koje su na kraju dovele do zatvaranja većeg dela sveta, uključujući Kosovo i šire područje regiona. U martu je ST uvelo nove opcije za rad u skladu s najboljim iskustvima iz prakse, kako bi sprečilo širenje virusa korona. Zahvaljujući tome ST je moglo da se prilagodi izmenjenim okolnostima u Holandiji, na Kosovu i regionu i da nastavi s radom. Ubrzo zatim, u aprilu, ST je podiglo dosad najveću optužnicu.

U junu je specijalizovani tužilac najavio da su optužnicom iz aprila obuhvaćeni i tadašnji predsednik Kosova Hašim Tači i lider Demokratske partije Kosova Kadri Veselji. Tužilac je smatrao da ove informacije treba objaviti zbog čestih pokušaja g. Tačija i g. Veseljija da ometu rad SVK.

Prvo hapšenje ST je izvršilo 24. septembra, kada je uhapsilo Saljiha Mustafu i dovelo ga u pritvorski objekat SVK u Hagu, na osnovu naloga za hapšenje, naloga za dovođenje i optužnice koju je prethodno potvrdio sudija za prethodni postupak. Prilikom hapšenja Euleks je pružio ST krucijalnu operativnu i logističku podršku.

U optužnici se g. Mustafa tereti individualnom krivičnom odgovornošću za proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo, što su ratni zločini prema međunarodnom pravu. Prvo pristupanje g. Mustafe sudu održano je 28. septembra.

Dana 25. septembra, policija ST uhapsila je u Prištini Hisnija Gucatiya i Nasima Haradinaja, predsednika, odnosno potpredsednika Udruženja ratnih veterana OVK. Istog dana, g. Gucati je doveden u pritvorski objekat SVK u Hagu, a g. Haradinaj dan kasnije. Istražitelji ST izvršili su pretres prostorija Udruženja ratnih veterana. Te radnje izvršene su na osnovu naloga za hapšenje, naloga za pretres i naloga za dovođenje koje je izdao sudija pojedinac. I ovom prilikom Euleks je pružio ST krucijalnu operativnu i logističku podršku u izvođenju ovih operacija.

Prvi red, sleva nadesno: tužioci Alan Tiger, Kler Loson i Dejvid Harbah
Drugi red, sleva nadesno: specijalizovani tužilac Džek Smit i zamenik specijalizovanog tužioca Aleks Vajting

Nalozi za hapšenje g. Gucatija i g. Haradinaja izdati su zbog sumnje da su izvršili krivična dela protiv pravosuđa – pokušaj zastrašivanja svedoka, odmazda i povreda tajnosti postupka. Prvo pristupanje g. Haradinaja sudu održano je 29. septembra, a g. Gucatija 1. oktobra. Optužnica koja je potom podignuta protiv g. Haradinaja i g. Gucatija potvrđena je 11. decembra.

Hašim Tači, Kadri Veselji, Redžep Seljimi i Jakup Krasnići uhapšeni su 4. i 5. novembra i dovedeni u pritvorski objekat SVK u Hagu, na osnovu potvrđene optužnice, naloga za hapšenje i naloga za dovođenje koje je izdao sudija za prethodni postupak. Pretreseno je nekoliko stambenih objekata s kojima optuženi imaju veze, na osnovu naloga za pretres koje je izdao sud. I ovog puta je Euleks pružio ključnu operativnu i logističku podršku tokom tih operacija.

Sudija za prethodni postupak je prethodno u oktobru potvrdio sve tačke podnete optužnice protiv g. Tačija, g. Veseljija, g. Seljimija i g. Krasnićija. Sud je potvrdio sve tačke optužnice podnete protiv g. Tačija i saoptuženih konstatujući da postoji dobro utemeljena sumnja koja bi „zadovoljila objektivnog posmatrača da se krivično delo desilo i da je

Aleks Vajting, zamenik specijalizovanog tužioca

okrivljeno lice izvršilo to krivično delo”. Konstatacije suda zasnivale su se na „detaljnem i konkretnom propratnom materijalu iz koga se jasno vidi rezonovanje u osnovi optužbi u optužnici”.

Sistematizacija

U ST je sistematizovano 78 radnih mesta, što uključuje tužioce, pravne savetnike, stručnjake za bezbednost, istražitelje, analitičare, stručnjake za zaštitu svedoka i osoblje za podršku. Do kraja 2020, od predviđenih radnih mesta bilo je popunjeno 57, tj. 73%, osobljem iz 19 zemalja, kako država članica EU, tako i trećih država kontributora.

Svi optuženi terete se individualnom krivičnom odgovornošću za protivzakonito ili proizvoljno hapšenje i zatvaranje, surovo postupanje, mučenje i ubistvo kao ratne zločine, i za zatvaranje, druge nehumane postupke, mučenje, ubistvo, prisilne nestanke lica i progon kao zločine protiv čovečnosti, izvršene u periodu najkasnije od marta 1998. do septembra 1999.

Prvo pristupanje g. Krasnićija i g. Tačija sudu održano je 9. novembra, g. Veseljija 10. novembra, a g. Seljimija 11. novembra.

Tužilac Valerija Boliči

Video-brifing

Tokom 2020, specijalizovani tužilac Džek Smit održao je niz diplomatskih video-brifinga kako bi informisao države članice EU i treće države kontributore o aktuelnostima u radu ST, o preprekama s kojima se ST suočava i o načinima na koje bi međunarodna zajednica mogla da pomogne ST da ubrza istrage.

Specijalizovani tužilac Smit u julu i decembru se obratio diplomatama u Hagu, zajedno s predsednikom Specijalizovanih veća Ekaterinom Trendafilovom i sekretarom dr Fidelmom Donlon, a u decembru se obratio diplomatama na službi u Prištini.

Podrška šire međunarodne zajednice bila je i ostaje od ključne važnosti za rad ST.

3 | Razvoj ST

Specijalizovano tužilaštvo osnovano je 1. septembra 2016. u Hagu, na osnovu amandmana na Ustav Kosova i Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, koje je Skupština Kosova usvojila 3. avgusta 2015. godine. ST je nasledio osoblje i mandat Specijalne istražne radne grupe.

Specijalna istražna radna grupa osnovana je 2011. u Briselu kao jedinica u okviru Euleksa u cilju istraživanja navoda sadržanih u Izveštaju Parlamentarne skupštine Saveta Evrope „Nečovečno postupanje s ljudima i nedozvoljena trgovina ljudskim organima na Kosovu“, objavljenom početkom 2011.

U tom izveštaju Saveta Evrope izneti su zaključci o istrazi koju je švajcarski senator Dik Marti sproveo u vezi s navodima iz knjige memoara bivšeg glavnog tužioca Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) Karle del Ponte iz 2008, naslovljene Gospođa tužiteljka. Gospođa Del Ponte nije mogla da sprovede dalju istragu na MKSJ jer nije imala nadležnost.

Memoari gđe Del Ponte

Istragu Specijalne istražne grupe predvodio je Klint Vilijamson, tužilac iz Sjedinjenih Država i bivši putujući ambasador SAD za problematiku ratnih zločina.

Ambasador Klint Vilijamson

Ambasador Vilijamson je u julu 2014. izvestio da se za dalju istragu mora osnovati sud. Usled toga je Skupština Kosova u avgustu 2015. usvojila ustavni amandman i Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon).

ST je nezavisna institucija, čiju nezavisnost garantuje Zakon kojim je osnovana. Stoga je ST obavezno da deluje nezavisno od SVK i svih drugih tužilaca na Kosovu. Zakon takođe nalaže specijalizovanom tužiocu i osoblju ST da ne traže niti primaju instrukcije od bilo koje vlade ili drugog izvora.

Dejvid Švendiman, bivši federalni tužilac SAD i svojevremeno zamenik glavnog tužioca i načelnik Specijalnog odeljenja za ratne zločine u Bosni i Hercegovini, imenovan je za specijalizovanog tužioca 1. septembra 2016, kada je Specijalna istražna grupa transformisana u ST. Džek Smit preuzeo je dužnost specijalizovanog tužioca u septembru 2018.

4 | Rukovodeći kadar Tužilaštva

Na čelu Specijalizovanog tužilaštva je tim iskusnih tužilaca koji svi poseduju iskustvo i pred nacionalnim pravosudnim organima i na međunarodnim sudovima.

Džek Smit, američki tužilac sa iskustvom u istragama protiv visoko rangiranih političara i međunarodnim krivičnim istragama, stupio je na dužnost specijalizovanog tužioca u septembru 2018.

Pre nego što se priključio ST, g. Smit je bio potpredsednik i načelnik Odeljenja za parnice Korporacije bolnica Amerike, najveće nevladine organizacije za zdravstvenu zaštitu u Sjedinjenim Državama. Na tom položaju je bio od septembra 2017.

Od februara 2015. do avgusta 2017, g. Smit je bio na dužnosti prvog pomoćnika državnog tužioca Sjedinjenih Država i vršilac dužnosti tužioca za Srednji okrug Tenesija.

Od 2010. do 2015. g. Smit je bio načelnik Odeljenja za borbu protiv korupcije Ministarstva pravde SAD, zadužen za kompleksne predmete u vezi sa korupcijom širom Sjedinjenih Država.

Od 2008. do 2010, g. Smit je bio koordinator istraga u Tužilaštvu Međunarodnog krivičnog suda (MKS). U tom svojstvu je bio zadužen za osetljive istrage protiv stranih državnih funkcionera i pripadnika paravojnih jedinica zbog ratnih zločina, zločina protiv čovečnosti i genocida.

G. Smit je prešao u MKS iz Tužilaštva SAD za Istočni okrug Njujorka, gde je devet godina obavljao različite dužnosti, uključujući dužnost načelnika za krivične predmete i zamenika načelnika krivičnog odeljenja. Kao načelnik Odeljenja za krivične predmete, g. Smit je pod sobom imao oko 100 tužilaca za niz programskih oblasti, uključujući javnu korupciju, terorizam, krivična dela nasilja i organizovani kriminal, kao i privredni kriminal i krupne finansijske malverzacije.

Pre stupanja na dužnost pomoćnika državnog tužioca SAD, g. Smit je pet godina obavljao dužnost pomoćnika okružnog tužioca u Okružnom tužilaštvu Okruga Njujork, gde je radio u odeljenjima Tužilaštva za seksualne delikte i nasilje u porodici.

Tokom karijere, g. Smit je dobio niz priznanja, između ostalog priznanje Centra za pravdu Tenesija kao pro bono tužilac godine; nagradu direktora Ministarstva pravde SAD; nagradu Državnog tužioca SAD za zasluge u službi; nagradu za mlađe federalne tužioce Federalne advokatske komore; priznanje Čarls Rouz Asocijacije Istočnog okruga; medalju Henri L. Stimson Advokatske komore okruga Njujork; i Vaserstajn nagradu Pravnog fakulteta Harvard.

Diplomirao je i na Pravnom fakultetu Harvard i na Državnom univerzitetu Njujorka u Oneonti.

Džek Smit, specijalizovani tužilac

Zamenik specijalizovanog tužioca je Aleks Vajting, tužilac francuskog i američkog državljanstva koji ima veliko iskustvo kako u domaćem tako i u međunarodnom pravosuđu, uključujući rad na MKS i Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), i istaknutu akademsku karijeru.

Gospodin Vajting, diplomac koledža Jejl i Pravnog fakulteta Jejl, pridružio se ST sa Pravnog fakulteta Harvard, gde je radio kao profesor praktične nastave od 2013.

U Tužilaštvu MKS radio je od 2010. do 2013, najpre kao koordinator za istrage, zadužen za nadzor svih istraga, a zatim kao koordinator tužilaštva nadležan za celokupnu oblast krivičnog gonjenja.

Na MKSJ, od 2002. do 2007, g. Vajting je bio glavni tužilac na suđenju Fatmiru Ljimaju, Isaku Muslijuu i Haradinu Balji, i glavni tužilac na suđenju Milanu Martiću i Dragomiru Miloševiću.

Pre rada na MKSJ, g. Vajting je bio savezni tužilac SAD, prvo pri Upravi za građanska prava Krivičnog odeljenja u Vašingtonu, a zatim u kancelariji Državnog pravobranioca SAD u Bostonu, Masačusets, sa težištem na organizovanom kriminalu i korupciji.

Viši tužilac ST je Alan Tiger, državljanin SAD, sa velikim iskustvom kako u SAD tako i na MKSJ. Gospodin Tiger je učestvovao i na prvom suđenju pred MKSJ, suđenju Dušku Tadiću, i na poslednjem suđenju pred MKSJ, suđenju Ratku Mladiću. Takođe je obavljao dužnost višeg tužioca na suđenjima Anti Gotovini, Radovanu Karadžiću, Momčilu Krajišniku, Darku Mrđi i Biljani Plavšić.

Gospodin Tiger je obavljao dužnost saveznog tužioca u Upravi za građanska prava Krivičnog odeljenja Ministarstva pravde SAD od 1987. do 1994, krivično goneći odgovorne za dela nasilja na rasnoj osnovi i policijske brutalnosti širom zemlje, uključujući predmet Rodnija Kinga.

Diplomirao je na Univerzitetu Kalifornije u Los Anđelesu, a doktorirao prava na Univerzitetu u Santa Klari.

Kler Loson je rukovodilac Savetodavnog pravnog tima. Državljanica Irske, gđa Loson ima diplomu Univerzitetskog Koledža u Dablinu, jednogodišnju specijalizaciju iz međunarodnog prava na Univerzitetu u Melburnu, kao i diplomu magistra prava Univerziteta Kolumbija. Pre dolaska u ST, gđa Loson je radila kao pravnik u Sudskom odeljenju MKS, u Tužilaštvu MKSJ, kao savetnik irske vlade za ljudska prava, kao i u jednoj vodećoj irskoj advokatskoj kancelariji.

Gđa Loson je bila angažovana na više međunarodnih krivičnih predmeta, između ostalih iz Centralnoafričke Republike, Demokratske Republike Kongo, Kenije i bivše Jugoslavije. Takođe je predvodila pregovore u oblasti ljudskih prava u ime EU i pri UN.

Aleks Vajting, zamenik specijalizovanog tužioca

Alan Tiger, viši tužilac

Kler Loson, rukovodilac Savetodavnog pravnog tima

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

**SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA
IZVEŠTAJ ZA 2020.**

Izdaju i distribuiraju:

Specijalizovana veća Kosova (SVK)

Izdato na tri jezika:

albanskom, srpskom i engleskom

**Za detaljnije informacije o Specijalizovanim
većima Kosova:**

www.scp-ks.org

**Za pitanja medija u vezi sa Specijalizovanim
većima Kosova:**

mediaKSC@scp-ks.org

**Za pitanja medija u vezi sa Specijalizovanim
tužilaštvom:**

spokespersonSPO@scp-ks.org

Grafički dizajn:

Wim Jansen Design

www.wimjansendesign.nl

Štampa

Quantes Grafimedia

www.quant.es.nl

**Nosilac autorskih prava © 2021. Specijalizovana
veća i Specijalizovano tužilaštvo Kosova.**

Sva prava pridržana.

www.scp-ks.org